

KÖZÖSSÉGI VIZUÁLIS NAPLÓ

Privát fotók és történetek a múlttól és a jelenről

A program a **Norvég Civil Támogatási Alap** támogatásával valósul meg, az alábbi szervezetek közreműködésével



Magyar Fotóművészeti Alkotócsoporthok Országos Szövetsége
Budapest, 2008-2009

KÖZÖSSÉGI VIZUÁLIS NAPLÓ

Privát fotók és történetek a múlttól és a jelenről

A program ismertetése

A Magyar Fotóművészeti Alkotócsoporthok Országos Szövetsége 2000-ben ország fényképezési akciót hirdetett Magyarország egy napja címmel 105 tagszervezete részére és mindazoknak, akik szívesen csatlakoztak a felhíváshoz. Végül közel ötszázan vállalkoztak arra, hogy a millenniumi esztendőben megörökítsék településüket, a hétköznapi életet, bármit, amit fontosnak tartottak megmutatni a nyilvánosságnak, az utóknak.

A program eredményeként született 10 000 db 9x12 cm-es fénykép, ezekhez kapcsolódó képaláírások, dokumentációk. Együtt a gyűjtemény olyan mint egy képregény a magyar valóságról. Nyomatott formában mindössze 469 képet publikálhattunk, a Magyarország egy napja – millenniumi körkép című fotóalbumban. A kötet ezer példányban jelent meg, de ma már csak a közgyűjteményekben érhető el belőlük egy-egy példány, mert a többit a szerzők és a szereplők őrzik. Tizenöt kiállításon (melyet négy országban rendeztünk meg) 100 fényképet szerepeltettünk két esztendő alatt. A többi kép jelenleg befogadó intézményt keres és megjelenési formát.

A fényképek jelenleg a települések neve szerint ábécébe rendezve tekinthetők meg.

Az állomány ebben az állapotában:

- helyhez kötött,
- a keresés, a válogatás, a szelektálás, a csoportosítás időigényes,
- a különféle információk nem kapcsolhatók össze, csak jelentős élőmunka ráfordítással,
- a képi információk csak szelektíven hasznosíthatók,
- a gyűjtemény közhasznúsága nem hatékony (8 kiállítást szerveztünk belőle, és kiadtunk egy albumot 1000 példányban),
- befejezett, lezárt gyűjteménynek tűnik, pedig tovább is gyarapítható,
- az analóg fényképek tárolása helyigényes és jelenleg nem is szakszerű (páratartalom, savmentes tároló tasakok hiánya stb.).

Ezért a gyűjtemény nehezen kutatható, egészében nem áttekinthető, a bővítése nehézkes. Az állomány - analóg volta miatt - nem tud közösségi emlékezet szerves részévé válni, amely így nem tud hozzájárulni a készítők és a szereplők településhez tartozásának, azaz identitásérzésének növeléséhez.

Ahhoz, hogy a teljes anyag publikálható legyen, egyetlen módszer látszik alkalmasnak: az analóg eljárással készült alkotások digitalizálása, és internetes bemutatása. Ez a gyűjtemény alapozza meg a Magyarság közös fotóalbumát, amely nem híres emberekről, nem közismert személyiségekről, nem szenzációs eseményekről szól, hanem a hétköznapiokról, a családokról, a munkáról, a szabadidőről, az emberi kapcsolatokról, a természeti környezetről és a kulturális örökségről. Úgy, ahogyan azt a helybéliek látták.

A Norvég Civil Támogatási Alap pályázati támogatása révén az analóg (9x13 cm-es) fényképek használhatósága immár

- nem lesz helyhez kötve, mert a digitális állomány bárholnan megtekinthető;
- nincs látogatási időhöz kötve, mert bármikor megnyitható a weblap, ahol a képeket elhelyezzük;
- a tárgyszavazásnak és a képekhez kapcsolódó leírásoknak köszönhetően sokféle szempont alapján csoportosíthatók a felvételek;
- az adatbázis alkalmas lesz a további bővítésre;
- olyan fényképeket is közhasznúvá tehetnek a programba bekapcsolódó önkéntesek, amelyek régebben készültek, vagy csak ezután fognak elkészülni;
- a felhasználók közvetlen kapcsolatot létesíthetnek az alkotókkal (a szerzői jog tiszteletben tartása és a felhasználási jog megszerzése érdekében);

- új cselekvési programot kínál mindazok számára, akik szeretnének közhasznú alkotó munkát végezni, de eddig nem tudták hogyan, s milyen közösségi célokhoz kapcsolódhatnak;
- a korábban megszületett fényképek új funkciót kapnak, ha bekerülnek az adatbázisba, mert alkalmasak **a privát történelem képi forrásainak gyarapítására**, - és végül a felhasználás hatékonysága jelentősen megnőhet, amit az elektronikus publikáció biztosítana számunkra.

A tervezett weboldal elsősorban az adott közösség megtartó és összetartó erejét növeli, hangsúlyt fektetve a közösségiségre, a helyi identitás növelésére. Teszi ezt azért, hogy a világhálót böngészők számára láthatóvá teszi azokat a fotókat, melyek az adott településről a készítő számára jelentős információval bírnak, és lehetőséget ad a további bővítésre, más weboldallal való összekapcsolásra is.

A fényképek mellett írásos dokumentumok, visszaemlékezések, történetek, magyarázatok stb. feltöltése is lehetségessé válik, ezzel téve komplexé egy település, régió, s végső soron az ország privát történetét.

A Magyarország egy napja akcióban készült fényképek digitalizálásával és a dokumentációk feldolgozásával párhuzamosan ismételten megkeressük a szerzőket, arra kérve őket folytassák ország-fényképezési akciójukat. Egyrészt felkereshetnék korábbi helyszíneiket és modelljeiket, másrészt készíthetnék újabb műveket is, újabb településeken. És természetesen új alkotók is bekapcsolódhatnak **a privát történelem képiróinak** közös munkájába. Ennek érdekében 2 napos szemináriumot szervezünk elsősorban a Magyar Fotóművészeti Alkotócsoporthoz Országos Szövetsége tagszervezetei részére - összesen 100 főnek -, hogy ismertessük, átadjuk a program elveit és céljait, valamint a program során használt eszközöket (szoftverek, adatszerkezet, működési mechanizmus). A résztvevőknek lehetőségük lesz véleményt mondani a kialakított rendszerről, és tapasztalataikkal, meglátásaikkal érdemben bővíteni azt.

A programnak több célja is van:

Hosszú távú célok:

- lehetőséget adni sokaknak alkotásaik közhasznúvá tételére;
- a fényképek az egyén társadalmi fontosságát hangsúlyozzák, úgy is mint akiről szólnak ezek a fotók, s úgy is mint aki létrehozta őket (életkortól, foglalkozástól, lakóhelytől függetlenül);
- ez az érzés a helyi közösségekben – egy-egy településen élők számára különös jelentőséggel bír: önbizalom növelő, perspektívát kínáló, sikerélményt nyújtó - szereplőknek és alkotóknak egyaránt;
- a vizuális naplóban nyilvánosságra kerülő képek – a hozzájuk kapcsolódó szöveges információk révén – forrásértékűek lehetnek helytörténészek, társadalomkutatók, művészettörténészek és mindenki más számára is, aki gondolatait a jelenről, a múlttól, a környezetről, a kulturális örökségről – fényképekkel kívánják illusztrálni.

Rövid távú cél

- olyan képi és szöveges dokumentumokat tartalmazó adatbázis létrehozása és megalapozása, amely később önkéntes adakozás (digitális felvételek adományozása) révén folyamatosan gyarapodik.

Célcsoport

A lehetséges felhasználókat három egymástól nem egészen elkülönülő csoportba lehet osztani. Az egyik csoportba azok tartoznak, akik a regisztráció után anyagaikat a weblapra feltöltik, a másikba azok, akik valamilyen böngészőprogram segítségével az oldalt megtekintik, az ott lévő képeket, adatokat, információkat érdeklődés vagy tájékozódás szempontjából továbbhasznosítják (pl. kutatás, könyv, információs anyag, közművelődés stb.). A harmadik csoport csak részben különül el az előzőtől. Ezt azok alkotják, akik saját, már meglévő adatbázisukat az újonnan létrehozott weboldal szerkesztőinek figyelmébe ajánlják kapcsolódás, további felhasználás céljából.

A weboldal létrehozásának egyik célja a közösségépítő tényező. Köztudott, hogy az ember alapvető identitása a családban alakul ki, ekkor sajátítja el az alapvető értékeket, kötődésmintákat, azonosságtudata innen származik. Azonban nem csak a családhoz, mint kiscsoporthoz tartozunk,

hanem tagjai vagyunk a baráti, lakókörnyezeti, munkahelyi közösségünknek is. Ezek a csoportok többnyire saját választásaink, döntéseink eredményeképpen jönnek létre. Nem utolsó sorban van anyanyelvünk, tartozunk egy néphez, rasszhoz, állampolgárai vagyunk egy országnak stb., ezekbe beleszülettünk és az előnyeikkel, hátrányaikkal, értékrendjével, történetével végigkísér minket életünkön. Azoknak a csoportoknak a sikere, amelyekhez tartozunk, a közös értékrend, az összetartozás-tudat, a csoporthoz való pozitív érzelmi kötődés mentén kialakuló identitás. Ezek gyengülése az egyén önértékelési zavaraihoz is vezet. Ezért fontos elősegíteni és támogatni az összetartozás érzését a csoporton belül, hogy a benne rejlő összetartó, közösségi erő megmaradjon egy életen át, és kedvező esetben kiterjedjen a tágabb környezetre is. Azonban az együvé tartozás, a „mi” érzése nem alakulhat ki a szűkebb környezet – a település ismerete –, és a tágabb környezet – az ország ismerete – nélkül, azaz büszkének kell lennie kinek-kinek a saját közösségére, kialakítva ezzel az egészséges önbecsülést mások lebecsülése nélkül. Ezzel lehetővé válik, hogy az, ami egy helyi közösség tudatában saját magáról él, hagyományozódik tagokról tagokra, most megörökítve bárki számára elérhető, megismerhető és bővíthető legyen. Mára olyan mértékben elérhetővé vált az internet, ami lehetővé teszi, hogy összegyűjtsük, közzétegyük azt a sok apróbb-nagyobb tudást, ami bennünk, körülöttünk van. Ezt igazolják az egyre szaporodó közösségi alapon épülő internet oldalak. Nincs technikai akadály annak sem, hogy létrejöjjön egy olyan virtuális múzeum, amelyik folyamatosan gyűjti és közzéteszi azokat a fotókat (eseményekről, tárgyakról) a hozzájuk kapcsolódó történetekkel, amik folyamatosan készülnek de készítői nem gondolják, hogy esetenként kordokumentum készült.

Alapelvek

Az adatgyűjtés közösségi módon is megvalósulhasson, a rendszert működtető szoftver legyen képes az egyes települések, fotókörök, alkotócsoporthoz és egyéni alkotók oldalain a rendszerben használt adatszerkezettel rögzített fotókat és a hozzájuk tartozó leírásokat **integrálni** a rendszerbe. Az adat rögzítése és tárolása ott valósuljon meg, ahol az keletkezik. Az adat minden olyan helyen megjelenhessen, ahol szükséges. A feldolgozások során szabványos adatszerkezetet használjon a rendszer, hogy az adatok átvétele ne okozzon problémát. A rendszerben használt adatszerkezetek használatához szükséges tudás jusson el a településekre, ha jelenleg nem rendelkeznek vele. Az alapelvekből következik, hogy azokról a településekről, fotókörökből, amelyek rendelkeznek honlappal, nem kell beküldeni a központi állományba a fotókat, hanem elég a saját települési honlapra elhelyezni és bejelenteni a központnak, hogy létezik az állomány. A központi weblap ugyanolyan eleme a rendszernek, mint bármely települési vagy fotókör honlap. A rendszer a felhasználók számára, a látható rész lényegében egy folyamatosan frissülő index, amely település-sorosan, típusok és tárgymutató alapján is kereshető és szűrhető és amely az adatokat az önállóan is létező honlapokról veszi, gyűjti össze. A rendszerből is szabványos kimeneteken keresztül lehet adatokat kérni ill. más állományokba átvinni. Ez a megoldás nem igényel nagy erőforrásokat, a szabványos adatszerkezetek biztosítják a hosszú távú működtetés lehetőségét még változó számítástechnikai környezet esetén is.

Konkrét tevékenységek:

1. Az informatikai rendszer tervezése és kialakítása

1.1 Az adatszerkezet kialakítása Az adatszerkezet tervezése és kialakítása során a következő elveket és szempontokat vesszük figyelembe: hardver- és szoftverfüggetlenség, hordozhatóság, a kép- és szöveg feldolgozási szabványok és ajánlások, akadálymentesség.

1.2 A szoftver környezet kialakítása

1.2.1 A szoftver környezet kiválasztása A tervezett rendszer kereteit egy alkalmasan választott szabadon felhasználható tartalomkezelő szoftverrel (CMS rendszer) kell elkészíteni mert így lesz költségtakarékos és gyorsan elkészíthető. Ugyanakkor a kiválasztásra kerülő CMS rendszernek kellően alakíthatónak kell lenni, hogy minden a munka során felmerülő speciális feladatot meg tudjunk oldani benne.

1.2.2 Az adatszerkezetnek megfelelő adattáblák és azok összekapcsolásának kialakítása

- 1.2.2.1 Fizikailag másutt lévő adatok logikai integrálásának kialakítása.
- 1.2.2.2 Az adatszerkezet tesztelése.
- 1.2.3 A működtető rutinok elkészítése
- 1.2.4 Az adminisztrációs felület funkcionális kialakítása
- 1.2.5 A felhasználói felület kialakítása
 - 1.2.5.1 Regisztráció
 - 1.2.5.1.1 A regisztrációs folyamat kialakítása (A regisztráció leírását lásd alább.)
 - 1.2.5.1.1.1 Adatkezelési nyilatkozat elkészítése
 - 1.2.5.1.2 A regisztrációhoz kötődő szolgáltatások kialakítása
 - 1.2.5.2. A regisztrációhoz nem kötődő szolgáltatások kialakítása
 - 1.2.5.3 Az akadálymentesség biztosítása
 - 1.2.6 A design kialakítása
 - 1.2.7 A főoldal elkészítése
 - 1.2.8 A használathoz szükséges segítő szövegek megírása
 - 1.2.9 Tesztelés és hibajavítás
- 1.3 A hardver környezet kialakítása A kiválasztott szoftverek elvárásainak megfelelő tárhely bérlése.

2. Feldolgozás

- 2.1 Az alap állomány elektronizálása és elhelyezése a rendszerben
- 2.2 Az integrált adatok beillesztése (lásd 1.2.2.1)
- 2.3 Tárgyszavazás
- 2.4 Az adatkonverziók által keletkezett hibák kijavítása
- 2.5 Korrektúra
- 2.6 Az elkészült állományok tesztelése és hibajavítás

3. A kész weboldal bemutatása a civil szféra különböző médiumaiban (nyomtatott és elektronikus)

Regisztráció

A regisztrációs eljárások örök problémája, hogy egyrészt a regisztráltak hamis adatokat közölhetnek és ezeket csak a szélsőséges esetekben lehet géppel kiszűrni. Kicsit több hamis regisztráció szűrhető ki moderátorok alkalmazásával, de mindezek együtt sem biztosítják a rendszer biztonságát. A másik probléma, hogy a felhasználók a névtelenség, pontosabban az arctalanság leple alatt oda nem való adatokkal tömnek tele a rendszert. Nem szeretnénk eltúlozni az ebben rejlő veszélyeket, de úgy gondoljuk, hogy a visszaélések - ideértve a tréfának szántakat is - súlyosan rontják az állomány minőségét, használhatóságát és azt az esélyt, hogy hozzájáruljon a célok megvalósulásához.

Ki lehet regisztrált felhasználó?

A tervezett rendszerbe csak személyek regisztrálhatnak majd, minden egyéb megkötés nélkül.

A program végrehajtása során ki kell dolgozni a számunkra legmegfelelőbb regisztrációs eljárást.

Regisztrációhoz kötött szolgáltatások

Megjegyzések hozzáfűzése az egyes rekordokhoz. Saját felvételek feltöltése. A közösen épített adatállományok szerkesztése.

Regisztrációhoz nem kötött szolgáltatások

Az állományok olvasása. Az egyes elemek ajánlása e-mailben.

A projekt közvetlen célja nem a pályázó szervezetre illetve a partnerszervezetre vonatkozik, hanem szélesebb, közösségi, társadalmi hatást kíván elérni. A pályázó, illetve a megvalósításban partner szervezet korábbi tevékenységének/einek folytatása a jelen projekt. Ezért a megvalósítani kívánt ötletet, illetve annak elemeit már más munkáikban alkalmazták. A projekt eredményeit az elkészítendő weboldalra feltöltött dokumentumok számával, valamint a rendszerhez logikailag

hozzákapcsolt gyűjtemények számával lehet mérni, hatásait pedig a weboldalra ellátogatók számával. Mindkettő mérésére a weboldal statisztikája ad lehetőséget.

A pénzügyi fenntarthatóságot biztosítja a megvalósítás során minimalizált költségvetés: szabadon felhasználható szoftverek alkalmazása; a tárhely igény minimalizálása a logikailag kapcsolódó digitalizált gyűjtemények segítségével; önkéntesek is tölthetik és működtethetik a weboldalt, hiszen ez a bárki számára ingyenesen hozzáférhető Községi Vizuális Napló kellő számú dokumentum feltöltése, és látogatószám elérése után reklámfelületté válhat.

A szervezeti fenntarthatóságot biztosítja az, hogy a főpályázó, illetve a pályázó partner már korábban is végzett hasonló tevékenységet, mint aminek a megvalósítására jelen pályázatban kísérletet tesznek. Tehát a vállalat feladat elvégzésében nagy gyakorlattal rendelkeznek. Ezen kívül a projekt megvalósítása során tervezett szeminárium olyan közös platform kialakítását célozza, mely az elvek és a megvalósítás terén egységet alakít ki a tervezők és a megvalósítók között.

Fenntartható fejlődés

Egy-egy adott település fenntartható fejlődése szempontjából elengedhetetlenül fontos a lakosok helyi identitásának megerősítése, mint a társadalmi tőke "újratermelésének" egyik eszköze. Ehhez járulhatnak hozzá a településről készült fotók, dokumentumok, melyek bárki számára láthatóvá teszik azt, hogy helyiek mit éreznek fontosnak és meghatározónak a jelenükről a múltjukról és mit örökítenek meg a jövő számára magukról. Egyben figyelemmel kísérhetővé válik, hogy hogyan kapcsolódnak össze a települések, egészítik ki egymás adatbázisait, működnek együtt egy színes Községi Vizuális Napló létrehozásában.

Az esélyegyenlőség elve

Az internet fejlődése lehetőséget ad arra, hogy korra, nemre, felekezeti és nemzetiségi hovatartozásra, egészségi állapotra való tekintet nélkül bárki felhasználóvá, illetve alkotóvá válhasson, így a különböző kultúrák nemcsak szabadon megférhetnek egymás mellett, hanem éppen arra ösztönöznek mindenkit, hogy anyagaikkal tovább gazdagítsák ezt a vizuális, közösségi adatbázist.

Győri Lajos

A privát fényképek közhasznúsága

A Kodak cég, folyamatosan tesztelve a fényképgyárakban előhívott és kidolgozott fotókat, érdekes következtetésre jutott: az összes elkészült fénykép kilencven százaléka szerte a világon családi fotó, azaz a magánélet eseményeit, jeles ünnepeit megörökítő fénykép. Célja az, hogy a szülők, nagyszülők életét az unokák, dédunokák is megismerjék. Emlékezzenek rájuk akkor is, amikor a képeken szereplők már nem élnek. A gyermekek születését, a házasságok időpontját vagy a haláleseteket évszázadokon át a biblia hátsó lapjaira jegyezték fel a család krónikásai, az 1840-es évektől azonban erre már a fotográfia háttértere szolgált. A múzeumok és közgyűjtemények elsősorban a híres személyiségek életével kapcsolatos dokumentumokat és fotográfákat gyűjtötték. Így igencsak hiányos és egyoldalú a múltból alkotott kép, melyhez hozzátartozik a történelem hétköznapi szereplőinek élete is. Erről vallanak a családi fotográfia, azok a képek, amelyeket az egymást követő generációk megőriztek, tovább gyarapítottak. Albumok, kalapdobozok, fiókok rejtik olykor másfél évszázad személyes történelmét.

A családi fotók valóságos kincsbányát jelenthetnek annak, aki eddig fel nem használt vizuális információs források után kutat. Ezeken keresztül évtizedekkel korábbi eseményeket lehet jobban megérteni, letűnt korok, korszakok történéseit lehet más szemszögből átélni. A képek számos olyan információt hordoznak térről, időről, szokásokról, melyeket fel sem fedez az, aki csak a nagymamát vagy az unokát látja meg az átlapozott albumban. A családi fotók egyik legfontosabb jegye, hogy más jelent annak, aki szereplője, s más annak, aki ismeretlenül szemléli az emlékképeket. A születéstől a halálig következetesen dokumentált, fényképeken megőrzött életutat ma még keveset

őriznek a fényképtárakban. Többnyire kiragadnak egy-egy érdekesnek látszó fotót az egészből, pedig nem helyes a műfajonként, szerzőnként vagy más szempont szerint válogatni a családi fényképgyűjteményeket, esetleg kidobni a rosszul sikerült felvételeket, mert akkor egy élet, illetve az azt megőrző képanyag elemeire hullik szét, elveszíti azt a különleges értékét, amit a teljessége jelenthet.

A családi fotográfia, a legközkedveltebb fotóműfajhoz, azaz a portréfényképezéshez hasonló módon fejlődött és változott. Megvan az a sajátossága, hogy az egyes, különálló portréképeket összekapcsolja, sorozattá rendezi, ha a szereplők közös csoportképeken is megjelennek, s mindezek egy albumban, gyűjteményben összegződnek. Készült fénykép az újszülöttekről, a gyerekek kedvenc játékaikról, az iskolás gyerekekről, az elsőáldozóról, az eladó sorba került leányokról, a legénykorról, a katonaemlékekről, háború idején a csonka családokról, az esküvőről, az utazásokról, a családi ünnepekről, több generáció együttlétéről, és olykor az elhunytakról is lemezre exponáltak még egy utolsó képet. Kezdetben komoly szakmai feladatot jelentett a fotográfusoknak az, hogy egy egész csoportot beállítsanak, egyenletesen bevilágítsanak, majd elmozdulás nélkül megörökítsenek. Ehhez viszonylag nagyméretű műteremre és sok segédeszközre volt szükség. Az üveglapokon át bevilágító fénysugarakat függönyök és derítőlapok irányították a modellre. Az elmozdulás-mentességet merevítő állványok biztosították. Ezeket hátulról illesztették a lefényképezett személyek derekához, nyakához, fejéhez. Természetesen úgy, hogy mindezekből a képen semmi se látszódjék. A megvilágítás egyenletességét csak vizuálisan ellenőrizhették a fényképezészek. Ha erre nem ügyeltek, a csoportképen levők arctónusa nem volt egyenletes, az egyik részlet világos, a másik pedig sötét maradt. Mivel a múlt században az üveglemezokről elsősorban kontakt másolással készítettek kópiákat, így az expozíció utólagos korrigálására már semmilyen lehetőségük nem volt a laboratóriumi munkát végző segédeknek. Hiteles forrás áll rendelkezésre arról, hogyan készült a családi fotó az 1840-es években, a fényképezés kezdetén. **Nagy Ignátz** *Daguerreotyp című ironikus írásában* olvashatunk élményeiről, melyeket egy korabeli műteremben szerzett, ahol eltöltött egy egész napot: „Ezután saját szerű csoportozat következett, egész család mindenestől. Vastag anya, vékony apa, négy gyermek, egy csecsemő, egy kanári madár és egy bozontos pisze orrú pincser. – Uram – így szóla az érzékenység megható hangján a családapa – mi mindnyájan egy képen akarunk lenni. – A madár is? – kérdé a művész. – Igen, az cukrot fog enni a kis Ricsi szájából, ez igen regényessé teszi a képet. – De a kanári mozogni fog. – Természetesen. – Úgy a kép nem sikerülhet...Hiába, a szeretetre méltó család nem tágított, s a kísérletnek meg kellene történni. Két szék állítatott egymás mellé. Az egyikben az apa foglalt helyet, mindegyik térdére egy-egy gyermeket ültetve, s a csecsemőt magasan dobogó atyai szívéhez szorítva. A másik széken az anya ült ölében a pincsert tartva, mellette a két nagyobb gyermek állott, kiknek egyike Ricsi, meggömbített mutató ujján az álmos kanárit tartó, ajkai közt pedig cukrot mutatott neki. A művész még egyszer szabadkozott ugyan, de végre csakugyan megnyitá a szekrényke csúcsát, miután az egész családnak mozdulatlanlagot parancsolt. A szobában halotti csönd uralkodott, oly nagy feszültséggel várta mindenki a történendőket. A kép szokott időre a másik szekrénykébe vándorolt, s kevés pillanat múlva onnan is k, és a bámulók szeme elébe került. Hiszen ez nem madár, hanem inkább böregérhez, egy békához hasonlít. A pincsernek nincs feje. A nagyságos asszonynak két orra van. Ricsi kisasszonynak két feje. Szent Isten, a téns úrnak három szája lett!”

Hasonló fotográfus baleset bizony mindenkiel előfordult, különösen addig, amíg a kevésbé fényérzékeny alapanyagokra, műfény nélkül, szinte kizárólag műteremben készültek a családi fotográfiák. Nagyon változott a műfaj összetétele és minősége a századforduló táján, azt követően, hogy a Kodak cég nagy találmánya, az egyszerűen kezelhető, olcsó fényképezőgépek meghódították a világot. A korábbi, megkomponált képek mellett megjelentek a kevésbé beállított, őszintébb ábrázolások. A sablonos díszletek, festett hátterek helyett a család valóságos környezete is láthatóvá vált. Szobabelsők, lakások, házak, kertek tűntek fel az 1900-as évektől a családi emlékképeken. A mindig kéznél levő fényképezőgép gyakoribb fotografálást is jelentett. Most már nemcsak az igazán jeles családi ünnepek adtak alkalmat az összetartozás megörökítésére, hanem más események is. Elég volt a gyerekek hazautazása, egy jól sikerült vasárnapi ebéd, a nyári, téli üdülések élménye, az otthon maradtak megajándékozása egy privát fényképpel illusztrált

képeslappal. Ez utóbbi egy egészen sajátos képi műfajjá vált. A fényképezés vagy a család által készített felvételek gyakran kerültek a postai szabványnak megfelelő, képeslap nagyságú fotópapírra. Erre írtak személyre szóló üzenetet, erre ragasztottak bélyeget, s ezt adták fel nyílt levelezőlapként a címzettnek. Szinte minden ilyen képeslap egyedi példány, ezért sokkal értékesebb, mint a sokezres példányszámban gyártott, üzletekben forgalmazott levelezőlap. A családi kép: jelkép. Az összetartozás szimbóluma, amely mindig emlékezteti tulajdonosát arra, hogy ki mindenki állt szívéhez közel, kik a közelebbi-távolabbi rokonai, milyen emlékezetes események történtek a családban. A családi fotóalbumok pedig vizuális naplók, olyanok, amelyek folyamatában őrzik meg az idő múlását, a mikroközösségek életének képi dokumentumait. A családi fotográfiák fontos szerepet kapnak a vizuális antropológiában, a magyar folklorisztikában, az életmód-kutatásban. És hasonlóan fontosak a műgyűjtésben, mert számos kompozíció megismételhetetlen, egyedi alkotás.

Becsüljük meg ezeket és ha lehet tegyük közhasznúvá. Először a saját családi fotótékát. Fűzzünk a képekhez minél több szöveges információt. Kérdezzük ki a család idősebb tagjait, kit, mikor, hol, milyen alkalomból fotóztak, mire emlékszik jelenléte esetén. Örökítsük meg a szerző nevét, a felvétel idejét, a képen szereplők nevét, stb. A feldolgozott fényképek közös gyűjtőhelye: a Közösségi Vizuális Napló.

A fényképezés szerepe a helytörténeti kutatásban, az identitás megőrzésében

Kevés olyan mesterséget, alkotó tevékenységet ismerünk hazánkban, amelyet ötvennél több különféle, ám rokon értelmű szóval határoz meg a magyar nyelv. Természetesen nem egy időben, hanem az elmúlt 168 év alatt keletkeztek ezek a szavak és szóösszetételek. Azóta, hogy a fényképezés technikája és technológiája az emberiség közkincsévé vált.

Mint a fotótörténeti szakirodalomból tudhatjuk, a fényképezés feltalálásának első hírére 1839. január 6-án a Párizsban megjelenő Gazette de France című újság adta hírül. Itthon a Hasznos Multságok című pesti újság írt elsőként Daguerre találmányáról 1839. február 2-án. Azóta a fényképezőgépet kézben tartókat, a **fotografáló embereket** sokféleképpen nevezték, pontosan meghatározva viszonyukat a fényképezéshez. Vagyis azt, hogy egzisztenciájuktól függetlenül mutattak érdeklődést a világ megismerésének és ábrázolásának e merőben új módszere iránt, vagy ebből kívántak megélni, s ezért a fotográfiának valamely területét elsajátítva ez lett kenyérkereső foglalkozásuk.

A feltalálóról elnevezve, kezdetben **dagerrotipistának, dagerrotipörnek** nevezték mindazokat, akik a Nap sugarait igyekeztek "csapdába csalni", azaz marandó képet alkotni segítségükkel a fényérzékennyé tett ezüstözött rézlemezen. Nagy Ignác egyenesen **halhatlanítóként** emlékezett meg egy dagerrotip műterem tulajdonosáról 1845-ben. Aztán az első vizitkártyák, kabinetfotók divatba jöttével a képek verzőján (hátoldalán) már így határozták meg önmagukat az élethű fényképeket alkotók: **árny- és fényfestész, fényfestő, fényirdász, láttanár, arcképező, fényarcképező, fénygépész**. Később pedig a különleges rangot adó **császári és királyi udvari fényképező** meghatározás szerepelt számos portré hátoldalán. A **gyorsfényképező** azt jelentette, hogy a "levétel" után néhány perc múlva elkészült a hazavihető másolat is.

Székely Bertalan **fényképelőnek** titulálta festőművész kortársait, akik közül sokan átpártoltak rövidebb hosszabb időre a klasszikus festészettől a modernebb, olcsóbb, gyorsabb és élethűbb portrékészítéshez, azaz a fényképezéshez. Bardócz Lajos, majd Arany János is már **fényképező**kről emlékezett meg egy-egy írásában. Az 1885-ös Országos Általános Kiállításról írva Szmrecsányi Miklós említi a **kóbor fotográfusokat, azaz vándorfényképezőket, vagy utazófényképezőket**, akik alkalmi műtermekben, vagy éppen a piactéren fogadták a megrendelőket. És készítettek róluk rövid idő alatt, olcsón megszámitott fényképeket.

1903-ban, a Fényképezési Szemlében látott napvilágot Kohlman Artur írása, A Budapesti Photo Club kiállításáról, ahol a kiállítókat **művész fotográfusnak**, illetve **kodak-knipszernek** nevezi. Ez utóbbi a Kodak fényképezőgépek használóira vonatkozott, akik kevésbé tudatosan és igényesen örökítették meg a kiválasztott témát. Faragó Géza **kodakolókról** írt a Művészeti fényképezés 1912-es évkönyvében. Dr. Kelen Béla tollából jelent meg 1905-ben egy cikk a Magyar Iparművészetben,

ahol a fényképezőgép tulajdonosokat, mint **fénykép-masinacsettegetőket** örökíti meg. Ez az elnevezés inkább azokra utal(hat), akiknek nem foglalkozása, hanem inkább hobbija volt a fényképezés. De hívták őket **műkedvelő fotográfusoknak**, **magazínereknek**, **amateurfényképészeknek** és **vasárnapi knipszelőknek** is, a **kocafényképészekről** már nem is beszélve. A nyakra-főre fényképezők mai tréfás megnevezése: **exponálógomb koptatók**. Egyedi és igazán találó megnevezés a **pofoagrafus**, amellyel egy privát képeslap hátoldalán illették a fényképészt, aki 1906-ban örökítette meg a tetőfedő ácsokat. Ady Endre egy új szót alkotott: **gépképirónak** nevezi Székely Aladárt, aki róla és kortársairól is kiváló portréképeket készített az 1910-es években. Nádai Pál 1928-ban, a Rekláméletben a **fényképezőgép masinisztájának**, 1936-ban pedig **fényírónak** titulálja a fotográfusokat. Hevesy Iván a Magyar fotóművészet története című munkájában a **fotóíró** kifejezést használja.

A fényképek nyomdai sokszorosításának technikai problémáját megoldó találmányok egy új mesterséget is eredményeztek. Ez pedig a **fotóriporterség**. A különféle sajtótermékeket fényképekkel kiszolgálókat is sokféleképpen nevezték: **hírlapi fényképész**, **kukkolóbogár** (azaz éjszakai fotóriporter, aki az éjszakai szórakozóhelyeken készítette el a másnapra szánt szenzációs felvételeit). Ma ugyanóket **paparazzinak** nevezük (ez ugyan idegen szó, de mára meghonosodott), akik viszont éjjel nappal a hírességek sarkában járnak csőre töltött teleobjektívvel, hogy megörökíthessék privát életük néhány intim pillanatát. A fotóriporterekről szóló írásokban azonban találkozhattunk már **pillanathalász**, **képhalász**, **tényképész**, **pillanatsenő**, **fényrajznok**, **pillanatvadász**, **pillanatkronikás**, a **pillanat dokumentaristája** elnevezésekkel is. A nemcsak fényképeket, hanem műalkotásokat is létrehozó fotóriportert - Reismann Jánost - Déry Tibor **fényművésznek** titulálta. A kiállításokon szereplő alkotókat - mint köztudomású - **fotóművészként** emlegetjük.

Czinkóczi Tamás önmagát **fényművesként** nevezi, Gáll Szabolcs **fényvadászként**, Kunkovác László **etnofotográfusként**, Kalmár Zsolt pedig **képi gondolkodóként** definiálta magát egy-egy kiállítási meghívón. Megalakult Budapesten a Fénytörők alkotócsoportja. Az elnevezés arra utal, hogy a fényképezőgép objektívje - lencserendszere - a rajta áthaladó fénysugarakat megtöri, s így hozza létre a fényérzékeny nyersanyagon a maradandó képet. Aki tehát ezt használja, az maga is **fénytörővé** válik. A legújabb elnevezések között szerepel a **fénykronikás**, amellyel a Magyarország egy napja című, ország-fényképezési akció során, 2000. augusztus 20-án határozta meg önmagát az akció egyik résztvevője. Utalva arra, hogy munkájával, fotósorozatával történelmet ír, mert a millenniumi fényképtárban megőrzi egy közösség, egy földrajzi terület pillanatnyi állapotát.

A különféle szóösszetételekből pedig arra következtethetünk, hogy a fotográfiának mely területével foglalkozik behatóan a **reklámfotós**, **légifotós**, **röntgenfényképész**, **természetfotós**, **reprográfus**, **fotogrammetrikus**, **asztrofotográfus**, vagy a **búvárfotós**.

Azt sajnos nem tudjuk, hogy a fényképezőgépet kézben tartó embereket angol, francia, német, olasz, spanyol vagy japán nyelven lehet-e ilyen sokoldalúan és árnyaltan megnevezni? A magyar nyelv gazdagsága viszont nyilvánvaló.

A fényképész ipar hazai fejlődése

Az I. világháború idején jelentősen csökkent - 2110-ről - a hazai fényképészek száma, mert mindenkit a harctérre vezényeltek, aztán azért stagnált ez a létszám, mert sokan nem tértek haza, végül azért állapodott meg 772 fő fényképésznél, mert az ország területe – és vele együtt polgárainak száma Trianon miatt, harmadára csökkent. Mindezeket az adatokat a 10 évenként rögzített foglalkozásokra vonatkozó statisztikai jelentések tartalmazzák, ahonnan kigyűjthetők a fényképészekre vonatkozó adatok. Létszám tekintetében valószínűleg az 1930-as évek jelentették a csúcspontot, amikor a fényképészek száma elérte az 1600 főt is. Aztán a II. világháború, majd az ötvenes évek politikája miatt az egyéni vállalkozók létszáma ismét csökkent és csak az 1980-as években indult látványos növekedésnek a fényképész ipar. Nemcsak a technika fejlődése – színes fotószolgáltatás miatt, hanem a liberalizált gazdaságpolitika miatt is. Ám gyorsan kiderült, hogy a

szakma telítődött, a megrendelői igények jelentősen átalakultak, így mégsem találtak túl sokan megélhetési forrást a fotószolgáltatásban.

Ám az 1920-as évektől 1990-ig egészen bizonyosan siker ágazat volt. Olyan, amelyben a jó szakemberek – akik élethosszig folyamatosan tanultak és szorgalmasan dolgoztak – megtalálták a számításukat. Ám éppen ez az a mesterség, amely sokkal több a társadalom számára, mint pusztán kenyérkereseti forrás.

Miért?

Azért, mert a fényképészek bármit és bárkit örökítettek meg, az részévé válik a nemzeti kulturális örökségnek, feltéve hogy a fényképek, vagy legalább a negatívak az utókorra hagyományozódnak. Akkor is fontosak, ha azok ma még privát célokat szolgálnak, vagyis emlékeztetnek bennünket a nagyszülőkre, a családjunk életére, vagy éppen önmagunk kis képregénye íródott az évek, évtizedek során a fénysugarak segítségével. Amikor ezek a fotók – bármely okból kikerülnek a privátszférából – mert már nem őrzi tovább a család – s nyilvánosságra kerülnek, akkor kezdik meg új életüket, akkor válnak közhasznúvá.

Hogyan?

Bekerülnek különféle gyűjteményekbe. A legjobb, ha közgyűjtemény részét képezik, de az is nagyon jó, ha magán gyűjtők féltett kincsévé válik. A lényeg az, hogy nem semmisülnek meg. A fotókon levő információk – képi információk – ettől kezdve szolgálják az egész társadalmat. Szinte minden tudományág fontos képi forrása a családi fotóalbum, illetve a fényképészek által készített megannyi privát fénykép: portré, csoportkép, tabló, esküvői képek, eseményfotó, vagy bármely más műfajban született alkotás. Igen, alkotások, mert olyasmiről beszélünk, ami korábban nem létezett, aztán a fényképész akaratából és szaktudásából egyszer csak létrejött: A FÉNYKÉP!

Annál értékesebb, minél pontosabb dokumentáció kíséri. A fényképészek neve és címe többnyire rajta van az eredeti felvételen, pecsét formájában. Ám a többi tudnivalót azoknak kellene ráírni, akik megrendelték. Kit (kiket) ábrázol, mikor készült a felvétel, milyen alkalomból? Mindezek a távoli utókor számára nyújtanak informális segítséget a kép olvasásához.

De legyünk őszinték: a saját családjunktól örökölt képeket nézegetve is milyen gyakran tesszük fel a kérdést, kiről készült ez a fotó? És milyen alkalomból? No és hol?

Sőt! Ha a gyerekeinkről mi magunk készítettük a képeket, de nem írtuk rá hogy mikor és hol, bizony nem kevés agymunkát igényel, hogy pontosan meghatározzuk a felvétel minden adatát.

Minden megszületett és megmaradt fénykép egyformán fontos lesz az utókoraknak. Ezért segítsenek a fényképészeknek is: az általuk készített felvételekre írják rá a válaszokat: mikor, hol, ki, miért, mit? A fényképészek és fényképezőgépek tulajdonosok mindig is fontos **képi krónikásai** voltak egy-egy településnek. Hiszen előttük zajlott a közösségi élet minden kisebb, nagyobb eseménye. Az a fényképész, aki hosszú távra tervezte vállalkozását, pontosan tudta, hogy a megszületett képeket évek, évtizedek múltán is megrendelhetik tőle, különféle évfordulók, vagy családi események kapcsán. És ők ügyeltek arra, hogy mindig vissza tudják keresni a képeket vagy megszületésük időrendjében, vagy az ábrázolt személy, illetve téma (esemény) alapján. Az üzleti könyvek tehát fontos részét képezik egy-egy fényképész hagyatékának. Ahonnan ez hiányzik, sajnos az életmű értéke azonnal a felére csökken.

Sajnálattal kell beszámolnom arról, hogy a fényképészek, műkedvelő fotográfusok teljes életműve – 40-50 esztendő munkásság – valamennyi felvétele elég kevés helyen maradt meg. Több generációs hagyatékról pedig végképp kevésször tudunk. Azért, mert a múzeumok sem ismerték fel hogy milyen fontos lenne minden település teljes történetét megőrizni, ha már egyszer valaki felfényképezte azt. Mindig, minden múzeum a saját gyűjtőkörre alapján csemegézik az ilyen hagyatékokból. Kiválasztja ezt vagy azt, (néprajzi, katonai, várostörténeti, fotótörténeti, híressé vált személyek, családok, stb. szempontok alapján a fontosnak ítélt képeket) aztán a többi csak teher marad a családok számára.

Én hiszek abban, hogy az életműveket – a fényképészek teljes hagyatékát – egyben kell megőrizni, mert az egy földrajzilag és időrendileg jól körbe határolható vizuális krónikát mesél el az utókoraknak. Nézetem szerint minden helytörténeti kutatásnak ez a legfontosabb szempontja. Az elődök ábrázolása, az **identitás erősítése**, a saját értékek felmutatása.

A forrásmű – esetünkben a fénykép – meséljen a mi történetünkről, a mi gyökereikről, a mi településünkről, nagyszüleink életéről. Ezért is szeretem az olyan kiállításokat, ahol egy-egy fényképész hagyatékát ismerhetjük meg, ha nem is egészet, de legalább egy reprezentatív válogatást.

Ha majd egyszer elkészül a közgyűjtemények és magán gyűjtemények nagy közös nyilvántartása, feltáruhat előttünk az a gazdagság, amely a magyar fotótörténetet, a magyar fényképész ipartörténetet jellemzi. Ennek egyik lehetséges sz-íntere éppen a most készülő Közösségi Vizuális Napló.

De térjünk vissza az ipar fejlődésére.

Az 1920-as évek legnagyobb vívmánya a fényképezési oktatás állami intézményben való megszervezése. Pécsi József nevéhez fűződik. Elsőként ő oktatja a fényképész tanoncokat az 1920-as évek elején. Ettől kezdve kötik szakképesítéshez ennek a mesterségnek a gyakorlását. A nagyobb településeken sorra nyíltak műtermek. Ezek rövidebb, hosszabb ideig működtek. Olykor a konkurencia, máskor a szaktudás hiánya, vagy a rossz üzletpolitika tette tönkre a vállalkozókat. Ám azok, akik hosszú távra tervezték az életüket és vállalkozásukat, tisztességesen megélték, megélhettek a fényképezésből.

Minden üzleti terv úgy kezdődött: hány lakosa van a kiválasztott településnek?

Volt-e ott valaha fényképész, vagy jelenleg hányan érdekeltek ebben az üzletágban?

Hány kisebb település van a város vonzáskörzetében? Milyen a közlekedés?

Az ott élőkkel együtt hány fő jut egy-egy fényképész műteremre?

Nos, ahol 8-10 ezer lakossal számolhatott egy-egy induló vállalkozás, az már sikerre volt ítélve. Az igazolványképek, az esküvői fotók, a egyházi ünnepek, a családi fényképek, az eseményfotók, portréképek, reprodukciók és más szakmai feladatok eltartották a település fényképezését. Ez az a mesterség, amelyet élethosszig tanulunk. Azért, mert a képrögzítés gyorsabban fejlődik, mint ahogyan éljük az életünket. Különösen az utóbbi két évtizedben. De korábban is, szinte minden évtizedre esett egy-egy forradalmian új találmány a fényképezés terén. A XX. Század elején ismerte meg a világ a Leica fényképezőgépet és vele együtt a leica filmet; az üveglemezes gépeket felváltja a rollfilmes kamera; vagy a műteremben a celluloid síkfilm. Feltalálják és használatba veszik a színes diafilmet, a színes negatívot, megtanulják a színes papírképek előállítását, miközben a színezet fényképek is még hosszú ideig divatban maradnak. Aztán jött a polaroid, az azonnal kész fénykép élménye. Ezt követték azok a szolgáltatások, amelyek a színes papírkép előállítását immár nagyüzemi módszerrel valósították meg. Ennek eredménye a szolgáltatás viszonylag alacsony árban mutatkozott meg. Egyre nagyobb fényerejű objektívek, nagyobb teljesítményű villanók, érzékenyebb fénymérők szolgálták a fényképész társadalmat.

Ma pedig itt a digitális fényképezés, amikor minden régi alapanyag és eszköz immár ipartörténeti műemlékké válik, mert totálisan megváltozott a képrögzítés technikája és technológiája. Ám éppen ez az, ami ismét felértékeli mindazokat a fényképeket, amelyek korábban születtek és a fém- és szén- szemcsék milliárdjai őrizték meg filmen és fotópapíron a megörökített látványokat.

Hogy miért?

Azért mert a fekete ezüstszemcsékből álló klasszikus fényképek immár 169 éve bizonyítják, hogy időt állóak. Viszont a festékpontokból álló színes papírképek, illetve napjainkban a nyomtatott fényképek még ugyanezt az ellenállóságot még nem igazolták vissza. Valószínűleg mindenki megtapasztalta már, hogy a 10-20 éve készített színes fényképek nem ugyanazt a színélményt nyújtják ma, mint megszületésük pillanatában. És bizonyosan így van és lesz ez a digitális nyomatokkal kapcsolatban is. Sőt! Az utóbbi esetben még azt sem tudjuk, hogy az elektronikusan eltárolt fényképek (CD, DVD) meddig használható? Csak reménykedni lehet, hogy az elkövetkező években, évtizedben a kutatók megtalálják a digitális felvételek évszázados tárolásának garantálható módszerét is. Ha nem, akkor az archív fényképeket már végképp csak a régi fényképészek által készített felvételek jelentik majd az utókor számára.

A fényképek helytörténeti jelentőségét szinte minden olyan településen felismerték már, ahol van legalább egy helytörténész, vagy helytörténeti gyűjtemény, illetve múzeum. Ők készítik minden múltó eseményről képeket, miközben befogadnak, gyűjtnek is ilyen információ hordozókat.

A fényképek azért jelentenek különleges műtárgyat, mert nemcsak alkotójának munkásságát dokumentálják, hanem azt is, ami, aki a képen, képeken látható. Így válik igazán közhasznúvá minden megszületett fénykép.

A helytörténeti fényképgyűjtemények gyarapításának többféle módszerét is alkalmazzák szerte az országban és a határokon túl is.

Igen szerencsésnek mondható az a település, ahol egy-egy fényképész 40-50 esztendő munkásságának teljes negatív anyaga egyben marad, a felvételek el vannak látva feliratokkal, vagy üzleti könyvek tartalmazzák a sorszámok alapján a tudnivalókat.

Az ilyen hagyatékok ajándékozás útján vagy vásárlással kerülnek aztán közgyűjteménybe, esetleg magángyűjteménybe. Feldolgozásukhoz, kiállításokhoz később sokféle megpályázható pénzügyi forrás áll rendelkezésre.

Ha nem kapcsolódik dokumentáció a gyűjteményhez, akkor érdemes a negatívokról készített sok ezer kontakt másolatot, vagy nézőképet pár napra közszemlére tenni, s arra kérni a település lakosságát, nézzék meg a fotókat, s próbálják meg azonosítani a képeken ábrázolt személyeket, eseményeket. Meglátják, mindenkinek lesz rokona, ismerőse a fotókon, s így ha lassan is, de a legfontosabb információk a képek mellé rendelkezhetők.

Ha van helyi lap, amely vállalkozik rá, hetente, havonta közreadhat egy-egy válogatást a fényképekből, arra kérve az olvasókat, nézőket, hogy a képaláírásokat segítsenek megírni. Bizonyosan lesznek önként jelentkezők, akik felismerik az ábrázolt személyeket.

Ennél nehezebb feladatra vállalkoznak azok a helytörténeti kutatók, akik egy-egy település teljes fotóleltárát igyekeznek elkészíteni. A lakosság számtól függően és az erre fordítandó idő függvényében számos önkéntest mozgósítanak, akik végiglátogatják házról, házra a családokat és arra kérik őket, hogy vegyék elő a házban található összes fényképet és meséljenek a képekről. Minden fotóról másolat készül – korábban reprodukciós technikával, ma szkennelvel vagy digitális kamerával. Így egy 400-500 fős településen összegyűlik 40-50 ezer fénykép, ami hihetetlenül gazdag gyűjteménynek tekinthető. Hiszen valamennyi felvétel dokumentált. Egy ilyen akciót persze jól elő kell készíteni. Tájékoztató levelek a családoknak, időpont egyeztetések, az önkéntesek felkészítése, eszközök biztosítása, az adatfelvételhez nyomtatványok készítése, majd a végén feltétlenül egy záró kiállítás megrendezése, ahol minden közreműködő nyilvánosságot kap, éreztetve együttműködésének jelentőségét.

Az ilyen, teljes fotóleltár elkészítése annál nehezebb, minél nagyobb lélekszámú egy-egy település. Viszont a lélekszám emelkedésével egyenes arányban növekszik a létrehozható, helytörténeti fotógyűjtemény nagysága és tartalmi értéke is. Sokféle társadalomtudományi kutatás alapját képezheti egy-egy ilyen gyűjtemény.

Eddig főleg a régebben megszületett fényképek helytörténeti jelentőségéről beszéltem. De szeretném felhívni a figyelmükbe ajánlani a jelenkort is, a még meg sem született fényképeket, mert ha létrejönnek akkor ezek is a kulturális örökség részét képezik majd. Mire gondolok?

Arra, amit például Erdélyben, Hargita megyében már lassan egy évtizede módszeresen végeznek. Évente kiszemelnek egy-két települést, ahová fotós alkotótábor szerveznek. Meghívják egy hétre, tíz napra olyan fotósokat, akik vállalják, hogy az ott töltött idő alatt megörökítik a helybéli embereket, az életmódot, az épített örökséget, az eseményeket, a tárgyi kultúrát, egyszóval mindent amiről úgy gondolják, hogy az utókornak fontos lehet. Önkéntes képviselők kötnek szövetséget, egy közös cél érdekében. Munkájuk kulturális értéke csak évtizedek múlva válik majd igazán nagy jelentőségűvé. De mi már ma is tudjuk közhasznú tevékenységük társadalmi fontosságát és jelentőségét.

Emlékeztető a Magyarország egy napja című ország-fényképezési akcióra

A Magyar Fotóművészeti Alkotócsoporthok Országos Szövetsége (MAFOSZ) 2000. január 1-én olyan programot hirdetett meg, amelyhez bárki csatlakozhatott. Életkortól, lakóhelytől és foglalkozástól függetlenül, minden fényképezőgép tulajdonost arra biztatott, hogy örökítse meg környezetét, a millenniumi eseményeket, ezen belül is Magyarország egy kiemelkedően fontos napját: augusztus huszadikát. Közel ötszázan vállalkoztak arra, hogy a szívükhöz közel álló települése(ke)n felvételeket készítsenek, s ezeket két példányban átadják a MAFOSZ-nak. Az ország-fényképezési akciónak több célja is volt, melyek közül három máris megvalósult. Nevezetesen létrejött egy hatalmas gyűjtemény, amely **tízezer felvételből** (de a két példány miatt) 20.000 fotóból áll. A látványhoz pontos dokumentáció kapcsolódik, amely hitelesen rögzíti, hogy hol és mikor készültek a képek, mit, vagy kit ábrázolnak a felvételek, mi történt éppen az exponálás pillanatában? A fotók és a feljegyzések együtt, egy igazán **sajátos képregényt** eredményeztek, amelynek töredékét kézben tarthatja e sorok olvasója is. A vizuális napló sajátosságát az adja, hogy sok szerzője van, nagy mennyiségű képet tartalmaz az ország minden részéből (ezer településről) és ezek 80 százaléka egyetlen napon készült, azaz 2000. augusztus huszadikán.

A program társadalmi jelentőségét felismerve, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Millenniumi Emlékbizottsága kellő időben és módon támogatta a közös gondolkodás előkészítését. Ennek köszönhetően szervezhetett a MAFOSZ **minden megyében egy-egy hétvégi fotótréninget**, ahol találkozott mindazokkal, akik fénykrónikásként kívántak közreműködni a millenniumi események és látványok megörökítésében. A választható témák gazdagsága mindenkinek megmozgatta vizuális fantáziáját. Ugyanis a szervezők arra kérték a fotósokat, hogy ne kizárólag az ünnepeket, az ünnepi események közismert szereplőit fényképezzék le, hanem valójában mindent, amit szűkebb környezetükben fontosnak ítélnék meg. Így a fotókon láthatunk családi ebédeket, lakásbelsőket, divatos és a hagyományos viseleteket, épületeket, műemlékeket és azok apró részleteit, települések látképét, természeti értékeket, különféle kismesterségeket, gazdaságokat, polgárokat, használati tárgyakat és persze mindazokat az eseményeket, amelyek augusztus 20-án történtek. A polgárok számára mindig az a legfontosabb esemény, amelynek ők maguk is részesei. Ennélfogva ez a könyv nagyobb részt nem azokról szól, akik az újságokban is nap mint nap láthatók. Éppen ellenkezőleg! Azokat mutatja be, akik élnek saját életüket, szorgalmasan dolgoznak, a maguk módján alakítják környezetüket és különféle kisebb csoportokat alkotva szereznek közösségi élményeket egy focimeccsen, egy önkormányzatban vagy éppen egy főzőversenyen.

A fotóalbum megjelenésével egy időben **megvalósult a kiállítás terve** is. A Magyar Kultúra Alapítvány székházában ugyanis megtekinthető volt - a **Kultúrával a nyugat kapujában** című összművészeti fesztivál rendezvényeként - a Magyarország körkép című fotókiállítás is. Ez egy bővebb válogatást tárt nyilvánosság elé az ország-fényképezési akció során született képekből. A budapesti kiállítás után ez a képanyag országjáró körútra indul, aminek eredményeként két év alatt minden megyében megtekinthetők lesznek a millenniumi fényképek.

A program célja volt az is, hogy a beküldött képek **közgyűjteményekbe** kerüljenek, ahol kutathatókká válnak és ahol hosszú időn át megőrzik egy-egy település, vagy régió látványát az utókor számára. Aki pedig napjainkban szeretné felhasználni a képeket kiállításra, publikációra, az rövid úton juthat el a szerzőkhöz - a képeken levő elérhetőségi

adatok alapján -, így velük megállapodva nyilvánosságra hozhatják különféle célok érdekében a millennium évében született tízezernyi felvételt. A megyei közgyűjteményekbe a kiállítás vándorlásával szinkronban jutnak majd el a gyűjtemény azon részei, amelyek az adott megye településeit ábrázolják.

Az akció résztvevői 2000-ben

Adelmann István (Kaposvár), **Aigner Tímea** (Tés), **Akáczi Zoltán** (Balassagyarmat), **Áment Gellért** (Gyula), **Antal József** (Borsfa), **Aszódi András** (Fertőboz), **Babics László** (Győr), **Baczúr István** (Nagyrév), **Baczúr István - Fülöp János** (Nagyrév), **Badacsonyi Éva** (Veszprém), **Bakai János** (Csongrád), **Bakóné Rusznák Rózsa** (Gödöllő), **Balázs Róbert Zsolt** (Budapest), **Bálint Cecília** (Dunakeszi), **Bálint Károly** (Szekszárd), **Bálintné Nagy Szilvia** (Csertő), **Báló Imre István** (Pécs), **Balogh Éva** (Balatonlelle), **Balogh János** (Karcag), **Balvin Nándor** (Kaposvár), **Bánáti Miklósné** (Dunabogdány), **Barabás József** (Budapest), **Bárány Bernadett** (Varsány), **Baráth Mihályné** (Végegyháza), **Baráthné Sarkadi Ildikó** (Úri), **Barta Éva** (Nagyrév), **Bauer József** (Mohács), **Bejik Árpád** (Szuhogy), **Békési Anna** (Budapest), **Beniczki Balázs** (Törökbálint), **Benkő Lajos** (Nagyszénás), **Beregnyei Miklós** (Paks), **Béres Kálmán** (Nagygeresd), **Berki Károly** (Gulács), **Besir Lászlóné** (Bácsalmás), **Birkásné Sej Edit** (Győr), **Bodnár Gábor** (Sajókeresztúr), **Bodor Katalin** (Budapest), **Boór János** (Dunaújváros), **Ifj. Borbás Lajos** (Szilágy), **Borbélyné Pákozdi Éva** (Öcsöd), **Boros Imre** (Kőtelek), **Boros Melinda** (Üröm), **Bottos József** (Budapest), **Bödő Viktória** (Székesfehérvár), **Böjti Gábor** (Székkutas), **Böröndi József** (Tófej), **Brajnovits Csaba** (Székesfehérvár), **Budai Gyula** (Zagyvaszántó), **Burján Gábor** (Székesfehérvár), **Burka László** (Nagyrév), **Busch János** (Badacsonytomaj), **Busch János Hilary** (Badacsonytomaj), **Búzás Gáborné** (Szigetszentmiklós), **Czéhmaster Tünde** (Tét), **Csaba Zoltán** (Budapest), **Csalló Miklós** (Türje), **Dr. Csapó Ibolya** (Budapest), **Csáthi Andrea** (Sárkeresztes), **Csausz Ildikó** (Budapest), **Csehné Ragályi Nóra** (Pocsaj), **Cseledi Jenő** (Celldömölk), **Csentős László** (Szentendre), **Cserhalmi János** (Érd), **Csernok Nándor** (Szeged), **Csicsics Antalné** (Sümege), **Dr. Csitáry Ferenc** (Budapest), **Csonka Edit** (Paks), **Dallos Zsuzsanna** (Budapest), **Dandé Istvánné** (Hencida), **Dániel Gáborné** (Budapest), **Deák Ferencné** (Badacsonytomaj), **Deák István** (Várdomb), **Dégi József** (Csenger), **Demes Ferenc** (Budapest), **Denke Ágnes** (Siklós), **Derksen Weitner Gyöngyi** (Hosszúhetény), **Devecseri Bálint** (Vitnyéd), **Dezső Éva - Nyitrai Mihály** (Dunaújváros), **Dezső Karolina** (Magyaralmás), **Dinya Alexandra** (Érd), **Domokos István** (Szekszárd), **Doms Stefan** (Budapest), **Dormánné Somogyi Éva** (Székesfehérvár), **Dormányné Varga Andrea** (Ócsa), **Doszpod Judit** (Mözs), **Dömötör László** (Mór), **Dudás Lajos** (Csongrád), **Fa Jenő** (Nádasdladány), **Fábián Béla** (Fehérgyarmat), **Fábián Zoltán** (Koronc), **Fabó Ferenc** (Dunaújváros), **Fabó Katalin** (Budapest), **Fajkus József** (Érd), **Farda Lajosné** (Sárisáp), **Farkas Imréné** (Recsk), **Farkas Sándor** (Bogyiszló), **Fehér József** (Miskolc), **Fehér Kálmán** (Nagykőrös), **Fehérné Bodó Mariann** (Kimle), **Fekete Gergely** (Budapest), **Dr. Ferenczy Miklós** (Dunaalmás), **Fodor Dénes** (Jászfákóhalma), **Fojtán László** (Miskolc), **Forintos Imre** (Peremarton), **Frank Yvette** (Szeged), **Fülöp János** (Nagyrév), **Fülöp Jánosné** (Nagyrév), **Füstösné Tukszár Márta** (Curgónagymarton), **Füty Csaba Béla** (Ásványráró), **Gazsi József** (Balatonfüred), **Gergely Béla** (Szamoszeg), **Golyháné Móró Klára** (Kisoroszi), **Gömbös Dezső** (Vác), **Görbe Ferenc** (Baja), **Grebely Ferencné** (Múcsony), **Guth Ferenc** (Komló), **Gutyán Mihály** (Szarvas), **Gyarmatiné Forgács Éva** (Túrkeve), **Gyeviki János** (Szeged), **Gyimes Olivér** (Tiszaújváros), **György Katalin** (Budakeszi), **Győri Gergely** (Budapest), **Győri Lajos** (Budapest), **Gyulai Lászlóné** (Budapest), **Gyurics Miklósné** (Nagykamarás), **Hajdú György** (Dunaújváros), **Hajdu Nóra** (Budapest), **Hajós Géza** (Budapest), **Halász Anikó** (Budapest), **Halmi Andrea** (Bocskai kert), **Hámori József** (Vértessomló), **Hartmann Éva** (Tabajd), **Haures Csaba** (Cikó), **Hegedűs Sándor** (Nagydobsza), **Hégráth Gyula** (Budapest), **Heidler Norbert** (Siófok), **Honti László István** (Budapest), **Horgos József** (Tápiószentmárton), **Horkay György** (Olaszliszka), **Horváth Antal** (Mosonszentmiklós), **Horváth Csaba** (Szilvágy),

Horváth Gábor (Pécs), **Horváth Géza** (Nyárád), **Horváth Hajnalka** (Táp), **Horváth István** (Sárvár), **Horváth János** (Albertirsa), **Horváth Jánosné** (Albertirsa), **Horváth József** (Kosd), **Horváth Mária** (Mosonmagyaróvár), **Horváth Péter** (Lovasberény), **Horváth Sándor** (Hencida), **Iglai Ferenc** (Kemecse), **Ilku János** (Budapest), **Illés Attila** (Nyírtét), **Jáki László** (Budapest), **Jancsó István** (Sárkeresztúr), **Joó Imre** (Torony), **Dr. Juhász Ágnes** (Zirc), **Juhász Katalin** (Budapest), **Juhász Miklós** (Miskolc), **Juhász Péter** (Berettyóújfalu), **Juhász Viktor** (Budapest), **Juricáné Fekete Judit** (Cibakháza), **Kababik Csaba** (Budapest), **Kacsándi Lászlóné** (Zengővárkony), **Kádár Dánielné** (Hajdúhadház), **Kadlecsek István** (Bakonycsernye), **Kakszi István** (Tardona), **Kállai Tibor** (Papos), **Kapuy Mihály** (Tét), **Kárpáti Árpád** (Pécsvár), **Kaszás István** (Kazinbarcika), **Kelemen József** (Székesfehérvár), **Kelemen Krisztina** (Balatonboglár), **Kepenyes Mihály** (Szajol), **Keresztes Krisztina** (Dunaújváros), **Kirchné Máté Réka** (Bonyhád), **Kiss András** (Kecskemét), **Kiss Balázs** (Darány), **Kiss Frigyes** (Petőháza), **Kiss Gy. András** (Kapuvár), **Kiss László** (Jászszentlászló), **Kiss László** (Nádasd), **Kiss Sándor** (Budapest), **Kissné Mikes Éva** (Mezőtúr), **Kissné Nagy Katalin** (Miskolc), **Knézy Viktória** (Budapest), **Kocsi Imre** (Tata-Agostyán), **Kocsis Miklós** (Dunaújváros), **Kohári Csaba** (Budapest), **Koleszár Krisztián** (Bódvaszilás), **Kollmann Vidor** (Sopron), **Kolozs Sándor és Kolozs Sándorné** (Répcelak), **Konrád János** (Sülysáp), **Konyári László** (Nyíracsad), **Koren Pál** (Budapest), **Korláth Vilmos** (Székesfehérvár), **Koronczainé Horváth Eszter** (Lajoskomárom), **Korontos Brigitta** (Curgó), **Kovács János** (Göd), **Kovács Károly** (Balatonalmádi), **Kovács Katalin** (Gyöngyös), **Kovács Miklós** (Héhalom), **Kovácsné Bánfi Katalin** (Zalaegerszeg), **Kozma Imre** (Lábad), **Kozma Lászlóné** (Tápiógyörgye), **Kozma Péter** (Recsk), **Kőhalmi János** (Szentés), **Kreutzer Iván** (Budapest), **Krucsoné Ferenczy Sarolta** (Budapest), **Kulcsár László Tibor** (Nagyszénás), **Kunder József** (Miskolc), **Kúszné Sárközi Katalin** (Kunszentmárton), **Kührner László** (Budapest), **Dr. Kürthy Csaba** (Békéscsaba), **Labis - Fotó** (Kisvárd), **Lacsnyi Csaba** (Sopron), **Láng Tibor** (Veszprém), **Lantos Sándor** (Győr), **László Gábor** (Miskolc), **Laurinyecz László** (Kétsoprony), **Lázár Antal** (Debrecen), **Legáth Tiborné** (Nádasd), **Légrádi Rózsa** (Érd), **Lehőcz Judit** (Budajenő), **Lendvay Norbert** (Budapest), **Lévai Ádám** (Tata), **Lévai Józsefné** (Nagyrév), **Lipták Zsuzsanna** (Maglód), **Liziczai László** (Gyomaendrőd), **Lódi János** (Nagykereki), **Lőrincz Árpád** (Mohács), **Lőrincz György** (Jánossomorja), **Lugosi Lugo László** (Budapest), **Magony Jánosné** (Érd), **Magyar László** (Nekézseny), **Dr. Magyar Rezső** (Sajtoskál), **Magyar Zoltán** (Lovászpátona), **Máj Péter** (Ecseny), **Dr. Makleit László** (Debrecen), **Maksa Erika** (Rózsaszentmárton), **Maráz Béla** (Budapest), **Martin Istvánné** (Balatonberény), **Marton Edina** (Mesterháza), **Marton Ferenc** (Mindszent), **M. Matecsik Mercedes** (Sé), **Mátis István** (Szentlőrinc), **Mátrai Barbara** (Répáshuta), **Matyikó Tibor** (Szentdomonkos), **Méhes Balázs** (Budapest), **Menyes Gyula** (Uraiújfalu), **Méry Rudolf** (Elek), **Dr. Mészárosné Kovács Mária** (Tiszaalpár), **Miksa Lajosné** (Pilismarót), **Miksa Orsolya** (Pilismarót), **Milodánovics Ágnes** (Kaposvár), **Miskolczi Sándor** (Budapest), **Dr. Móczár István** (Maglód), **Mohai Péter** (Szigetmonostor), **Mohai Péter** (Tahitótfalu), **Molnár Imre** (Fót), **Molnár Imre** (Hajdúszovát), **Molnár István** (Békés), **Molnár István Géza** (Eger), **Molnár József** (Vaja), **Molnár Mihály** (Bánréve), **Molnárné Dr. Tarkovacs Márta** (Békés), **Müller Ferenc** (Budapest), **Müller Zoltánné** (Budapest), **Nagy András** (Budapest), **Nagy Endre** (Budakalász), **Nagy Eszter** (Szigetszentmiklós), **Nagy Fotó** (Győr), **Nagy Gábor** (Alacska), **Nagy Gergő** (Gönyű), **Nagy István** (Paks), **Nagy Lajos** (Tiszasziget), **Nagy Miklós** (Budapest), **Nagy Miklós Máté** (Budapest), **Nagy Ottó Sándor** (Székesfehérvári F.klub), **Nagyné Mihályi Médea** (Budapest), **Németh Imre Zsolt** (Vasvár), **Németh Jánosné** (Zirc), **Németh Norbert** (Győr), **Némethné Boros Ágota** (Magyaralmás), **Némethné Borsos Zita** (Debrecen), **Nervetti Károly** (Székesfehérvár), **Nervetti Károlyné Fekete Lídia** (Székesfehérvár), **Nienhaus Kristina** (Havixbeck), **Dr. Nizalowski Attila** (Budapest), **Oláh Gergely** (Alsószolca), **Ónodi Ferenc** (Kustánszeg), **Orosz Brigitta** (Budapest), **Ifj. Orosz Tamás** (Miskolc), **Ország László** (Budapest), **Őri Csaba** (Lesencetomaj), **Őri Tibor** (Kecskemét), **Örményi János** (Tamási), **Ősze József** (Dunaszeg), **Paál Gyula** (Zalaszentlőrinc), **Pajor Péter Gábor** (Szombathely), **Pálinger Béla** (Lébény), **Pap Levente** (Eger), **Papp Istvánné Papp Margit** (Bihartorda), **Paskuj Iván** (Kiskunmajsa), **Pataky Imre** (Budapest), **Paulik Tibor**

(Nagyréde), **Pávai Rita** (Budapest), **dr. Pazár László** (Baja) **Péter Imre** (Földes), **Péter Noémi** (Keszthely), **Petőfalvi Béla** (Budapest), **Petrov László** (Ivánc), **Petrovai Jánosné** (Budapest), **Pillák István** (Győr), **Piller Amarilla** (Gutorföldre), **Pinke Istvánné** (Székesfehérvár), **Pintér Erika** (Budapest), **Pintér Imréné** (Und), **Piri Magdolna** (Adorjás), **Polányi István** (Kecskemét), **Polgármesteri Hivatal** (Bakonya), **Porempovics Livia** (Pálháza), **Pócze Tamás** (Jánosháza), **Preiszner Tiborné** (Kaposvár), **Prépost Jenő** (Somlószőlős), **Prunner László** (Sopron), **Pup Vilmos** (Sárvár), **Rácz Nikoletta** (Paks), **Radnóti Csaba** (Budapest), **Rakovszky Tibor** (Erdőbénye), **Ramasz Lászlóné Laczó Mária** (Medgyesegyháza), **Reichardt György** (Csepreg), **Reinhoffer Imre** (Nagylózs), **Reiter László** (Balassagyarmat), **Rékasi Attila** (Derecske), **Retek Pál** (Pomáz), **Rigó Lajos** (Keszthely), **Róber Róbert** (Uraiújfalu), **Rostásy Szabó Mihály** (Székesfehérvár), **Rozs Borbála** (Pomáz), **Rozs Sándor** (Lepsény), **Ruzicska Ágnes** (Pécel), **Sághy Gyula** (Budapest), **Dr. Salamon Sándor** (Lácacséke), **Sándor Miklós** (Budapest), **Sándor Tibor** (Kővágószőlős), **Sárándiné Lizák Andrea** (Kisnána), **Sárdi Lászlóné** (Nagykanizsa), **Sári Zoltán** (Lenti), **Sárközi Zoltán** (Dad), **Sárvári Józsefné** (Vázsnok), **Schéda Gyula** (Gyöngyös), **Schill Tamás** (Dunapataj), **Schmidt Judit** (Budapest), **Schmör Ákos** (Budapest), **Segesvári Csaba** (Szeged), **Dr. Sidló Gábor** (Miskolc), **Sidó Szabolcs** (Peremartongyártelep), **Simonné Nagy Éva** (Budapest), **Sipos Sándor** (Debrecen), **Sipos Zoltán** (Tata), **Somodiné Várkonyi Márta** (Tarnaméra), **Somogyi Béla** (Nagyrév), **Somogyi György** (Szalkszentmárton), **Sonkovits Árpád** (Makó), **Soós Egonné** (Budapest), **Sóvári Éva** (Erdőhorvát), **Spiegler Patrícia** (Gödöllő), **Stangl Árpád** (Sopron), **Stecher Tamás** (Szentlászló), **Stefán Attila** (Veszprém), **Studer Róbert** (Cikó), **Suller Mária** (Rakamaz), **Suvada Balázs** (Tata), **Szabó Aladár** (Nagydorog), **Szabó András** (Süttő), **Szabó Iлона** (Debrecen - Bánk), **Szabó János** (Tibolddaróc), **Szabó László** (Mezőberény), **Szabó Miklós** (Vanyarc), **Szabó Nikolett** (Tab), **Szabó Sándor** (Adács), **Szabó Sándor** (Szabadszállás), **Szabó Vilmos** (Aldebrő), **Szabó Z. Tamás** (Budapest), **Szakács Gábor** (Maroslele), **Szakáll Péter** (Alsózsolca), **Dr. Szamosvölgyi Alfrédné** (Vác), **Szarka Lajos** (Mándok), **Szász Andor** (Orgovány), **Szász Gábor** (Závod), **Szatmári Irén** (Mezőkövesd), **Szeitl Mária** (Bakony fotóklub), **Szekendy Béla** (Börcs), **Szénásiné Harton Edit** (Bácsalmás), **Szenttamási István Tamás** (Gönyű), **Szép Annabella** (Pécs), **Sziklavári Károly** (Miskolc), **Szita Péter** (Budapest), **Szöke Krisztina** (Göd), **Szönyi József** (Pilisszántó), **Sztrik István** (Ináncs), **Szulágyi Tibor** (Osztopán), **Szűcs Nóra** (Kocsola), **Szűcs Szilvia** (Gyál), **Tájcsnek Károly** (Lovászi), **Tajti Andrea** (Fülöpszállás), **Takács József** (Miskolc), **Takács Károlyné** (Balatonfőkajár), **Takács Marianna** (Békéscsaba), **Takáts László** (Győr), **Tamás Erzsébet Anna** (Kehida), **Tamás Ferenc** (Zámoly), **Tar József** (Hajdúnánás), **Tatai Balázs** (Budapest), **Telenkó Barna** (Mezőzombor), **Tigyi János** (Kunszentmárton), **Tóth Andrea** (Kecskemét), **Tóth Bálint** (Nyíregyháza), **Tóth Ferenc** (Ják), **Tóth Gyuláné** (Nagyrév), **Tóth Hajnalka** (Rakamaz), **Tóth József** (Nagypáli), **Dr. Tóth József** (Budapest), **Tóth László** (Óriszentpéter), **Tóth László** (Tiszaújváros), **Tóth Tamás** (Boldog), **Tóth Zoltán** (Tatabánya), **Tóth Zsuzsanna** (Siklós), **Tóthné Sári Szilvia** (Kecskemét), **Tőke Péter Miklós** (Győr), **Tölgyesi Norbert** (Győr), **Töltl Zoltán** (Ajka), **Tuba Tihamér** (Cégénydányád), **Turcsányi M. Renáta** (Madaras), **Turcsik János** (Budapest), **Turi István László** (Nagyatád), **Turucz József** (Röszke), **Tüü Mariann** (Budapest), **Utczás Gábor** (Tótvázsony), **Vágó Zoltán** (Ajka), **Vágusz Zsolt** (Tata), **Vágvölgyi Mihály** (Mezőberény), **Vajas Gábor** (Budapest), **Váraljai Erzsébet** (Budapest), **Varga Ágnes** (Cserkút), **Varga Edit** (Dudar), **Varga Gyula** (Győrújfalú), **Varga István** (Fonyód), **Varga Noémi** (Szolnok), **Vargáné Lovas Anita** (Nagyrév), **Vargha Viktória** (Budapest), **Vargyay Zita** (Egyházashetye), **Várhegyi József** (Pere), **Varjasi Béla** (Tyukod), **Varró György** (Somlószőlős), **Vas Ferenc** (Mezőtúr), **Váti Ferenc** (Devecser), **Viczay Lajos** (Kalocsa), **Virág Szilvia** (Székesfehérvár), **Winkler Csaba** (Gödöllő), **Zalka József** (Gödre), **Zatkalik András** (Balatonszőlős), **Zombori Árpád** (Nagyréde), **Zsírosné Őszi Katalin** (Boldog).

Folytatódik az ország-fényképezési akció Közösségi Vizuális Napló címen

Bárki csatlakozhat, bármikor

A különféle társadalomtudományok már régóta használják a **privát fényképeket** vizuális információk forrásául, **mert tartalmuk érdek nélkül jött létre**. Szemben a sajtófotóval, a hivatalosan megrendelt képekkel, amelyek mindig egy bizonyos funkciót láttak el: a propagandát vagy a reklámot szolgálták és szolgálnak, attól függően ki rendeli meg és milyen célra használja fel a képi tudósításokat. Persze ezek között is lehet a való életet ábrázoló fénykép, de lehet sok olyan is, amit valamilyen érdekből készítettek, alakítottak, megrendeztek, vagy tudatosan átszerkesztettek.

A privát történelem írásnak most egy új perspektívája nyílik meg azon fényképezőgép tulajdonosok előtt, akik szeretnék önkéntesen, közhasznú alkotómunkát vállalni és végezni.

A **Norvég Civil Támogatási Alap** támogatásával **digitalizáljuk** a Magyarország egy napja című ország-fényképezési akcióban megszületett fényképek felét, azaz ötezer fényképet. Ez lesz az alapja, a kezdete a **Közösségi Vizuális Naplónak** – amely **privát fotókat és történeteket** tartalmaz a múlttól, és a jelenről, amely persze azonnal múlttá válik, amikor lefényképeztük.

A képi adatbázis szorgalmas építésével sok ezer fénykép mutatja be életünket, a hétköznapokat, a valóságos környezetet, s mindegyik felvételhez hozzákapcsolhatjuk a gondolatainkat is. Leírhatjuk a képekben el nem mesélhető élményeket, tapasztalatokat, üzeneteket, sőt a saját sorsunkat, életutunkat is. S mindezek együtt ábrázolják majd a valóságos társadalmi viszonyokat. Konkrét időhöz és helyhez kötve. Olyan lesz ez, mint egy **végtelenített képregény**. Ha elkezdjük olvasni, nem lehet abbahagyni az embereket jellemző kíváncsiság okán. **A kíváncsiság az egyik legszebb és leghatékonyabb emberi tulajdonság**. Ha hiányozna belőlünk, sohasem tanulnánk meg új dolgokat, nem szereznénk új ismereteket a világról. És nem készítenénk új képeket, mert nem lennénk kíváncsiak arra, hogyan is sikerült a vizuális fantáziákban megszülető kép láthatóvá tétele.

A gyűjteményben elhelyezett fényképek sokféleképpen rendezhetők a számítástechnika jóvoltából egymás mellé. Kereshetők lesznek időre, földrajzi helyre, témára, szerzőre, ábrázolt személyekre, motívumokra és minden olyan tárgyszóra, amelyet a leltár tartalmaz. **Mindenki fontossá válik** ebben a vizuális naplóban alkotóként vagy ábrázolt személyként egyaránt.

A Sárospatakon rendezendő három napos fotótréning erre készíti fel a jelentkezőket.

A sárospataki program

2008. november 14. péntek

- 16.00 óráig Az önkéntes kiállítás rendezők felépítik a Fotóművészeti Nyári Egyetem záró kiállítását
- 17.00 óráig: A fotótréningre jelentkezők megérkezése, regisztráció, szálláshely elfoglalása - Comenius Kollégium, Sárospatak, Eötvös u. 7. (Tel.: (47) 513-000)
- 18.00-19.00 Vacsora
- 20.00-tól a Fotóművészeti Nyári Egyetem emlékképei – werkfotók arról, hogyan készültek a kiállítás képei, mi történt egy hét alatt, ellesett pillanatok – rólunk, nekünk...
- 21.00-tól **Mutass egy huncut, vagy pajzán, vagy mosolyra fakasztó fényképet!** Mindegy Hogy Te készítetted, a saját képi ötleted, vagy találtad, csak hozd el papírkép formájában. Természetesen nincs darabszám korlátozás!

2008. november 15. szombat

- 8.00-8.50-ig: Reggeli
- 9.00 órától **Előadások** (ezek tartalma később írásban is megjelenik a www.mafosz.hu weboldalon)
- 9.00-9.20 Emlékeztető a Magyarország egy napja című ország-fényképezési akció közös céljára, a beküldött fényképek és dokumentációk tartalmára

- 9.20-9.40 A vizuális antropológia mibenléte
- 9.40-10.00 A modern kori fényképírók közhasznú önkéntes szerepvállalása.
Hogyan növelhetjük egy fénykép információs értékét az utókor számára?
- 10.00-10.20 Az analóg fényképek és negatívok digitalizálása és adatolása. Műszaki paraméterek.
- 10.20-10.55 A szerzői és személyiségi jogok védelme.
A szerzők nyilvánosságra hozható személyes adatai.
- 11.00-12.00 **A Fotóművészeti Nyári Egyetem záró kiállításának megnyitója, díjátadás.**
Könyvbemutató. A kiállítás anyagát tartalmazó albumot a fotótréning minden résztvevője térítésmentesen átveheti, mint ahogyan könyvben szereplő alkotók is.
- 12.30-13.30 Ebéidő
- 14.00-14.20 A szerzői jogok védelme számítástechnikai eszközökkel (felbontás, letöltés, felhasználók naplózása, vízjel vagy felirat?)
- 14.20-14.40 Minden megszületett fénykép értékes! Miként hozzuk működésbe azt a kulturális holt-tőkét, amelyet a korábban készített több száz vagy több ezer felvételünk jelent, s amelyet otthon őrzünk?
- 14.40-15.00 A Photoshop mértékletes alkalmazása a jobb képminőség érdekében
- 15.00-15.20 A Közösségi Vizuális Napló adatszerkezete
- 15.20-15.40 A Közösségi Vizuális Napló határai – tartalmi, földrajzi és időbeni korlátok
- 15.40-16.00 Szünet
- 16.00-16.20 A jövőben készítendő felvételek elhelyezése a Közösségi Vizuális Naplóban
- 16.20-16.40 Helyi fényképgyűjtemények kapcsolata a Közösségi Vizuális Naplóval
- 16.40-17.00 A moderátorok és szerkesztők szerepe és feladata a képi adatbázis működtetésében (képminőség és tartalom ellenőrzésére, ajánlások, szaktanácsok)
- 17.00-17.20 Keresés a NAGY FOTÓALBUMBAN – képek rendezése sokféle szempont szerint
- 17.20-17.40 Mit lát a Nagy Testvér, a GOOGLE a Közösségi Vizuális Naplóból?
- 18.00-19.00 Vacsora
- 19.30-tól Gyakorlat (4 számítógépen egyéni bemutató, gyakorlat a képek feldolgozásáról, helyi adatbázis építéséről, a Photoshop mértékletes alkalmazásáról, stb.)

2008. november 16. vasárnap

- 8.00-8.50 Reggeli
- 9.00-9.20 A Magyar Fotóművészeti Alkotócsoporthok Országos Szövetsége szerepe és haszna a felépülő képi adatbázis működtetésében és működtetéséből
- 9.20-10.00 Konzultáció
- 10.00-12.00 Gyakorlat (4 számítógépen egyéni bemutató, gyakorlat a képek feldolgozásáról, helyi adatbázis építéséről, a Photoshop mértékletes alkalmazásáról, stb.)
- 12.30-13.30 Ebéidő
- 14.00-tól Elutazás

Szerzői és személyiségi jog a fotográfia vidékén

A szerzői jog (1999.évi LXXVI. törvény) védi az irodalom, a tudomány és a művészet minden egyéni, eredeti alkotását. A védelem egyedüli feltétele a mű egyéni jellege, azaz minimálisan az, hogy a mű ne legyen más művének szolgai másolata. A fotóművészeti alkotások esetében olykor ez a feltétel is viták keresztjébe kerül: naplementéket és a pisai ferde tornyot tartó útítársakat mindenki fényképez, de azok a képek mégsem lesznek egymás másolatai, hanem mindegyik hordoz valamely egységiséget. Ugyanez igaz fordítva is: ha a fotós alkotótábor résztvevői mind egy helyen fotóznak is, a képek az alkotók kreativitásának köszönhetően mind mások lesznek.

A szerzőket egyéni, eredeti alkotásaikon személyhez fűződő és vagyoni jogok illetik meg. Személyhez fűződő joga a szerzőnek a mű nyilvánosságra hozásának (ill. esetlegesen visszavonásának) joga, a mű integritásához való jog (azaz a mű megváltoztatásának tilalma) és a minden szerzőt megillető névjog (azaz, hogy a művén a nevét mindig fel kell tüntetni).

Vagyoni joga a szerzőnek az, hogy a művét bármilyen módon felhasználni, vagyis közönség elé vinni csak az ő kifejezett engedélyével, a vele írásban megkötött felhasználási szerződéssel lehet. A fotók felhasználásának legjellemzőbb módjai a többszörözés (pl. kiadványban, plakáton, képeslapon), nyilvánossághoz közvetítés (közvetítés az interneten), kiállítás. Mindezen felhasználási jogokat tehát a fotóstól lehet megszerezni, s őt e jogok átengedése fejében szerzői jogdíj illeti meg, amelyet szintén a felhasználási szerződésben kell a feleknek rögzíteniük. A szerző az adott felhasználás jogdíjáról lemondhat (azaz ingyen is adhatja a jogot). A mindennapi életben bizony gyakran ez a lemondás a közzététel feltétele is a felhasználók részéről. Különösen kényesek ilyen szempontból a különféle fotópályázati kiírások, ahol pontosan meg kell határozni, hogy a pályázó a képei beküldésével milyen felhasználáshoz járul hozzá (azaz ad ingyenesen jogot). Mindenfajta ezen túlmutató felhasználáshoz a szerző kifejezett engedélyére van szüksége a pályázatonak is. A vagyoni jogok a szerzőt életében és halála után a jogutódait – örököseit - 70 éven át illetik meg,

Természetesen ugyanezek a jogok illetik meg más műfajban megalkotott művek (pl. zenék, irodalmi művek, képzőművészeti alkotások) szerzőit is, ha tehát ilyen művekkel társítva kerülnek közzétételre a fotók (pl. diaporáma, verses fotókönyv), ezen művek szerzőinek engedélye is kell a felhasználáshoz és nevüket is fel kell tüntetni.

A kép készítőjének jogain túlmenően foglalkozni kell a kép tárgyának jogaival is. A Polgári Törvénykönyv szabályai szerint a személynek joga van a képmásához, amelyet nyilvánosságra hozni – a nyilvános közszereplés kivételével – csak a személy engedélyével lehet jogszerűen. A magyar törvény ehhez nem ír elő írásos formát, de külföldi fotópályázatok, fotóügynökségek internetes oldalain gyakran látni alaposan megfogalmazott hozzájáruló nyilatkozatokat, amelyek csatolása nélkül a képeket el se fogadják. Bizony a kórházakhoz hasonlóan (akik a részletes műtéti protokollokkal készülnek fel a műhibaperekre) itt is félnek a nagy összegű kártérítési igényt támaztó perekttől.

Ha valaki pénzért fotografál, és a megbízói is nagy haszon reményében közlik képeit (bulvár, reklám, stb.), mindez teljesen érthető. A jó értelemben vett amatőr fotográfus – aki elsősorban saját öröme és kreativitása kiélése céljából fényképez – némi óvatossággal megelőzheti az ilyen jellegű konfliktusokat anélkül, hogy jogászkodnia kellene. Ahol az emberek azért vannak, hogy jól érezzék magukat (rendezvények, fesztiválok, vásárok, stb.) ott komoly veszély nélkül lehet akár lesipuskáskodni is (természetesen ha észrevesszük, hogy kiszemelt alanyunk következetesen elfordul, lehajol, takarja magát, ne erőltessük, lépünk tovább). A kellemetlen, esetenként szégyellnivaló helyzetben levők (koldulók, hajléktalanok, mélyszegénységben élők) fotózását inkább hagyjuk a profikra, vagy ha mégis, tőlük mindig kérjünk engedélyt, akár írásban is. Intim helyzetben levők kilesése és lefotózása, képük nyilvánosságra hozása semmilyen jogászkodással ki nem védhető jogsértés (emlékezzünk Antonioni Nagyítás filmjére, ahol a képen a titkos

szerelmesek mögött a gyilkos is feltűnt). Általában is mindenki, aki embereket fényképez, akár amatőr, akár hivatásos, jó, ha nem téveszti szem elől Susan Sontag, a nemrég elhunyt fotóesztéta figyelmeztetését: ami nekünk szórakozás, üzlet vagy művészi önkifejezés, az nekik az életük.

A szerzői jog szerint a szabadban, nyilvános helyen, állandó jelleggel felállított építőművészeti, képzőművészeti, iparművészeti alkotás (pl. épület, szobor, térplasztika, stb.) látképe szabadon elkészíthető és felhasználható, akkor is, ha maga a mű a fentiek szerint védelem alatt áll. Ha a fenti feltételek közül bármelyik nem teljesül, a képet felhasználni, csak a rajta levő védett mű szerzőjének engedélyével lehet. Ebből is, meg a Polgári Törvénykönyv szerint a személyeket megillető magánterülethez való jogból következik, hogy ahol egyértelműen látszik a közterület és magánterület határa (pld. kerítés, zárt kapu), oda csak engedéllyel léphetünk be, ill. fotózhatunk be. Ahol a határ maga az utcafront és a fotós is az utcán áll, ott ezt szabadon fényképezheti. Gyakori eset, hogy különféle objektumok őrző-védői játszanak hatóságot és akarják kitiltani a fényképezőgépet „mert megtehetik”. Ilyenkor is segíthet a higgadt tárgyalás.

Sose tévesszük szem elől, hogy a fotózás nem jog, hanem alkotás, ahol bizony az alkotó szabadságát mások jogai (magánélete, intimitása) keresztezik. Törvény nem határozza meg, melyik az erősebb. Ezt mindenkinek mindig magának kell kiküzdenie.

mjuditdr@freemail.hu, mjuditdr3@gmail.com

Huszerl József

Az első lépések

Úgy gondoljuk joggal tételezzük fel, hogy a digitális fotótechnika elterjedésének köszönhetően nagyon sokan készítenek fotókat a különböző alkalmakkor a településeken. A régi papírképek digitalizálása sem probléma. Tehát fotó van bőven. A továbbiakban néhány fontos technikai szempontot veszünk sorra.

Eredetinek tekintjük az analóg fotók digitális változatát és a digitális kamerával előállított képet.

A szkennelésről

Igyekezzünk minél nagyobb felbontással dolgozni, hiszen a digitalizálás egyik funkciója a kép sokszorosíthatóságának biztosítása. Előfordulhat persze, hogy kompromisszumot kell kötnünk. Ennek oka lehet egyrészt, hogy nagymennyiségű kép szkennelése nagy felbontás esetén rengeteg időt vesz igénybe. Ok lehet az is, hogy a szerző jogait védve csak képernyőn élvezhető minőségben szkennelünk, ami nem teszi lehetővé a kép újra előállítását. Ez esetben hívjuk fel a szerző figyelmét arra, hogy erről neki érdemes gondoskodni.

A legtöbb szkennelőszoftver lehetőségét biztosít a régi sokszor megfakult, sérült, színét veszített kép javítására. Mielőtt nagy mennyiségben elkezdenénk digitalizálni a fotókat ne sajnáljuk az időt a szkennelőszoftverek megismerésére. Ne elégedjünk meg a képernyő látványával ellenőrizzük a színhelyességet nyomtatással és készítsünk papírképeket egy szolgáltatónál.

Csak nagyon indokolt esetekben használjunk fotoszerkesztő szoftvert a szkennelt kép javítására mert az nagyon időrabló és sok esetben kérdéses, hogy jó-e, helyes-e egy képről azt a látszatot kelteni, hogy napjainkban a mai technikai eszközökkel készült.

Az eredetiek feldolgozása

A nagy mennyiségű fotóval rendelkezők rémálma, hogy elfelejtik hol s mikor készültek a képek és kik láthatók rajta, pontosan milyen eseményen készültek. A papírképeknél megoldás, hogy a kép hátoldalára írjuk mindezt.

Mi a helyzet a digitális képeknél?

A jpeg formátum lehetővé teszi, hogy a kép leírása és a legfontosabb adatai a képfájban legyenek. Erre szolgálnak az EXIF (Exchangeable Image File Format)

és az IPTC (International Press Telecommunications Council) mezők. Az előbbi a gép beállításait rögzíti, az utóbbi pedig a kép leírását tartalmazza a képfájlban. Nyilvánvaló, hogy ez utóbbit nekünk kell megadni az eredetikhöz egy szoftver segítségével mert a kamerák erre nem adnak lehetőséget. Az egyik legismertebb képnéző szoftver az IrfanView lehetőséget ad az IPTC adatok megadására egy-egy kép és képcsoportok esetén is.

Ha ezt elmulasztjuk később jöhet a "rémálom".

Ebben az esetben is javasoljuk a kísérletezgetést mielőtt nagymennyiségű képet dolgozna fel.

Az IPTC adatok beállítására az IrfanView szoftverrel még visszatérünk.

Az IPTC adatmezők kitöltését nem helyettesíti az eredeti képrendező szoftverrel való feldolgozása. Ezek a szoftverek ugyan általában képesek feldolgozni a jpg fájlokban tárolt adatokat, de azok hiányában és amellet is saját adatformát használnak. Ennek addig semmilyen következménye nincs, ameddig a képeket azzal a szoftverrel kezeljük. Viszont ha át szeretnénk térni egy másik szoftverre már könnyen bajba kerülhetünk és jön az elején emlegetett rémálom. A szoftverfüggetlenséget esetünkben az IPTC adatok megadása biztosíthatja.

Említenünk kell egy nem technikai kérdést a tárgyszavazást. Sajnos ma még ezt leginkább az "ahány ház, annyi szokás" szólás jellemzi nagyon találóan. Nincs tudomásunk egységes tárgyszójegyzékről, ami segíthetne ebben. A program során igyekszünk feltárni minél több létező tárgyszójegyzéket és közzétenni azokat a program készülő honlapján.

Archiválás

Most jön a százszor hallott de csak igen ritkán követett jótanács, hogy az eredetikhöz két különböző adathordozón legyenek példányaink. Ez nem egy egyszeri művelet, hanem a másolatok naprakészességét folyamatosan biztosítani kell. Léteznek szabadon felhasználható archiváló szoftverek, amelyek rendszeresen automatikusan frissítik az archívumot.

Közzététel

A közzétételre három lehetőségünk van.

1. Valamely szolgáltató által biztosított webképtár

A legnépszerűbbek közül a Flickr kezeli az IPTC adatokat, a tárgyszavakat is átveszi, szemben a Picasaweb-bel.

Ez a legegyszerűbb és leggyorsabb, szinte szakértelem nélkül költségmentesen kivitelezhető megoldás.

2. Galéria szoftver használata

Sok ilyen létezik, és sokan állítják, hogy kezelik az IPTC mezőket is. Jelenleg többel is kísérletezünk, hogy ajánlhassunk majd a program honlapján.

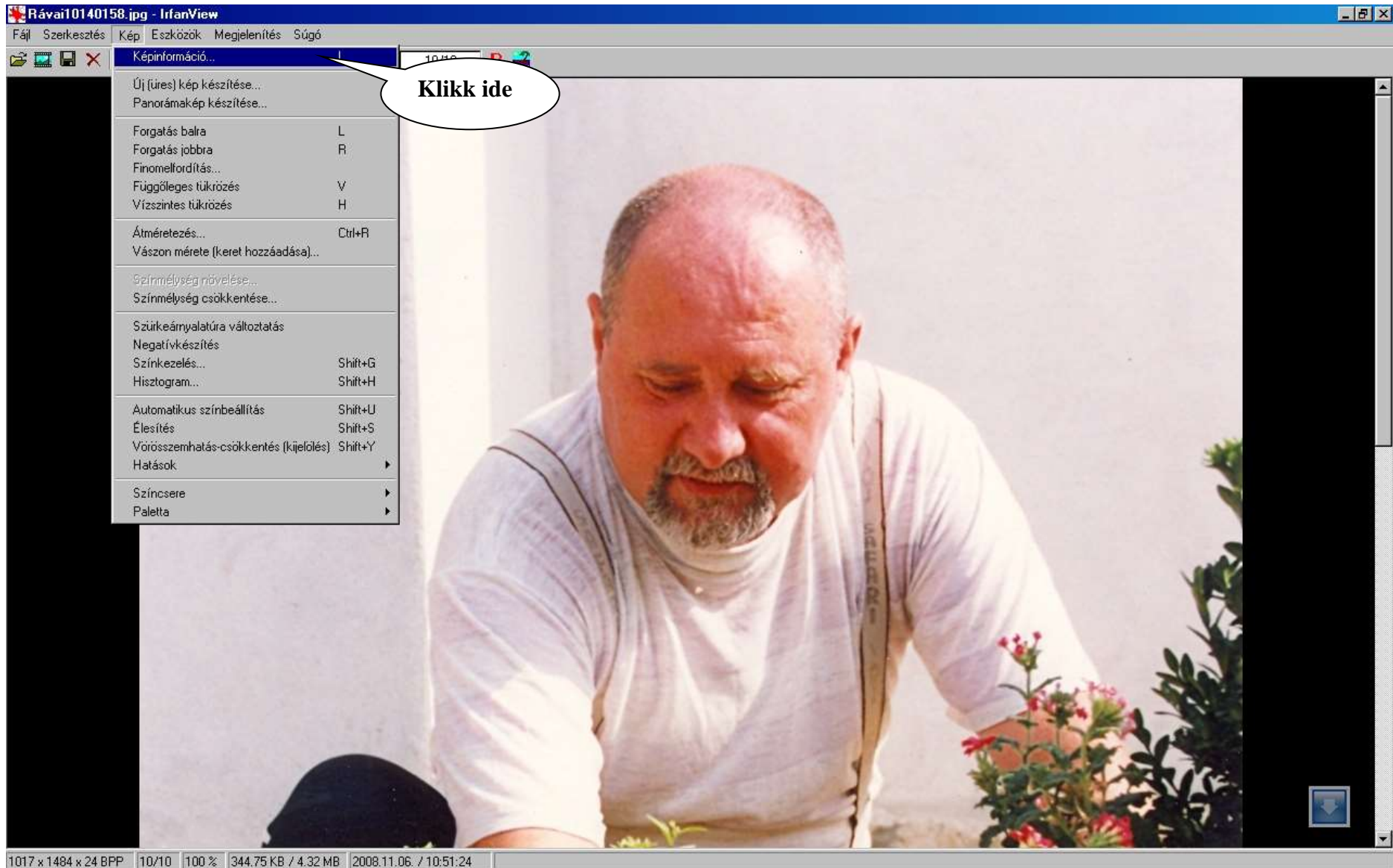
Ez már egy bonyolultabb lehetőség és költséggel is járhat, mert egy szerveren kell futtatni és az ingyenes web-szerverekkel vannak rossz tapasztalatok is.

3. Saját szoftvert készíteni vagy készíttetni

Ez a legkevésbé ajánlott, nagy szakértelmet igényel, hosszadalmas és költséges is lehet, valamint kiszolgáltatottakká tehetjük magunkat a szoftver készítőjének.

A közzététel során van még egy fontos szempont, hogy az adatainkat mások is átvehessék, integrálhassák saját rendszerükbe. Ennek legegyszerűbb szabványos módja az RSS csatornák használata. Az 1. és a 2. pontban említett közzétételi eszközök többségében használhatunk RSS-t, bővebben erről is a program honlapján tájékoztatjuk az érdeklődőket.

A következő oldalakon az IrfanView szoftverben nyomon követjük az IPTC mezők kitöltését.



Rávai10140158.jpg - IrfanView

Fájl Szerkesztés Kép Eszközök Megjelenítés Súgó

10/10

IrfanView - Képinformációk

Fájlnev:	Rávai10140158.jpg
Mappa:	C:\nem kell\iptc és rss kísérlet\
Fájlnev elérési úttal:	C:\nem kell\iptc és rss kísérlet\Rávai1014
Tömörítés:	JPEG
Felbontás:	<input type="text"/> x <input type="text"/> DPI <input type="button" value="Alkalmazás"/>
Eredeti méret:	1017 x 1484 pixel (1.51 MPixels)
Jelenlegi méret:	1017 x 1484 pixel (1.51 MPixels)
Nyomatási méret (DPI-ből):	35.9 x 52.4 cm; 14.1 x 20.6 inches
Eredeti színmélység:	16,7 millió (24 BitsPerPixel)
Jelenlegi színmélység:	16,7 millió (24 BitsPerPixel)
Alkalmazott színek száma:	271571 <input checked="" type="checkbox"/> Automatikus számolás
Elfoglalt lemezterület:	344.75 KB (353 025 Bytes)
Lefoglalt memória:	4.32 MB (4 529 208 Bytes)
Jelenlegi mappaindex:	10 / 10
Dátum/idő:	2008.11.06. / 10:51:24
Betöltési idő:	78 millisecondum

Klikk ide

1017 x 1484 x 24 BPP 10/10 100 % 344.75 KB / 4.32 MB 2008.11.06. / 10:51:24

The image shows a screenshot of the IrfanView software interface. The main window displays an image of a person in a white shirt. Overlaid on this is the 'IrfanView - IPTC information' dialog box. The dialog box has several tabs: 'Caption', 'Keywords', 'Categories', 'Credits', 'Origin', and 'Options'. The 'Caption' tab is active, showing the following fields:

- File name: C:\nem kell\iptc és rss kísérlet\Rávai10140158.jpg
- Copyright: Kirchné Máté Réka
- Caption: Heidinger János szív-transzplantált
- Caption writer: Kirchné Máté Réka
- Headline: (empty)
- Special instructions: Bonyhád, Veres P.utca 34., 7150

At the bottom of the dialog box are buttons for 'Write', 'Mégse', and 'IPTC adatok*'. The background image shows a person's hands and arms, suggesting a medical or caregiving context.

Callouts in the image provide the following explanations:

- Ha ezzel a lappal végeztél kattints ide és jönnek a tárgyszavak** (When you are finished with this page, click here and the keywords will appear) - points to the 'Keywords' tab.
- Jogtulajdonos, a mi esetünkben legtöbbször a kép készítője** (Copyright owner, in our case most often the image creator) - points to the 'Copyright' field.
- Speciális utasítások, mi a jogtulajdonos elérhetőségét írjuk ide** (Special instructions, we write the contact information of the copyright owner here) - points to the 'Special instructions' field.
- Képfelirat** (Caption) - points to the 'Caption' field.
- A képfelirat szerzője** (Caption author) - points to the 'Caption writer' field.
- Címfej, újságokban használatos, rövid bevezetésnek is mondható** (Headline, used in newspapers, can also be called a short introduction) - points to the 'Headline' field.
- Ide kattintva írhatod a fájlba az adatokat, amit persze elég a legvégén megtenni** (Clicking here you can write the data into the file, which you can do at the very end) - points to the 'Write' button.

At the bottom of the IrfanView window, the status bar shows: 1017 x 1484 x 24 BPP | 10/10 | 100 % | 344.75 KB / 4.32 MB | 2008.11.06. / 10:51:24

Rávai10140158.jpg - IrfanView

Fájl Szerkesztés Kép Eszközök Megjelenítés Súgó

10/10

IrfanView - Képinformációk

IrfanView - IPTC information

Caption Keywords Categories Credits Origin Options

Keywords: portré gondterhelt ember

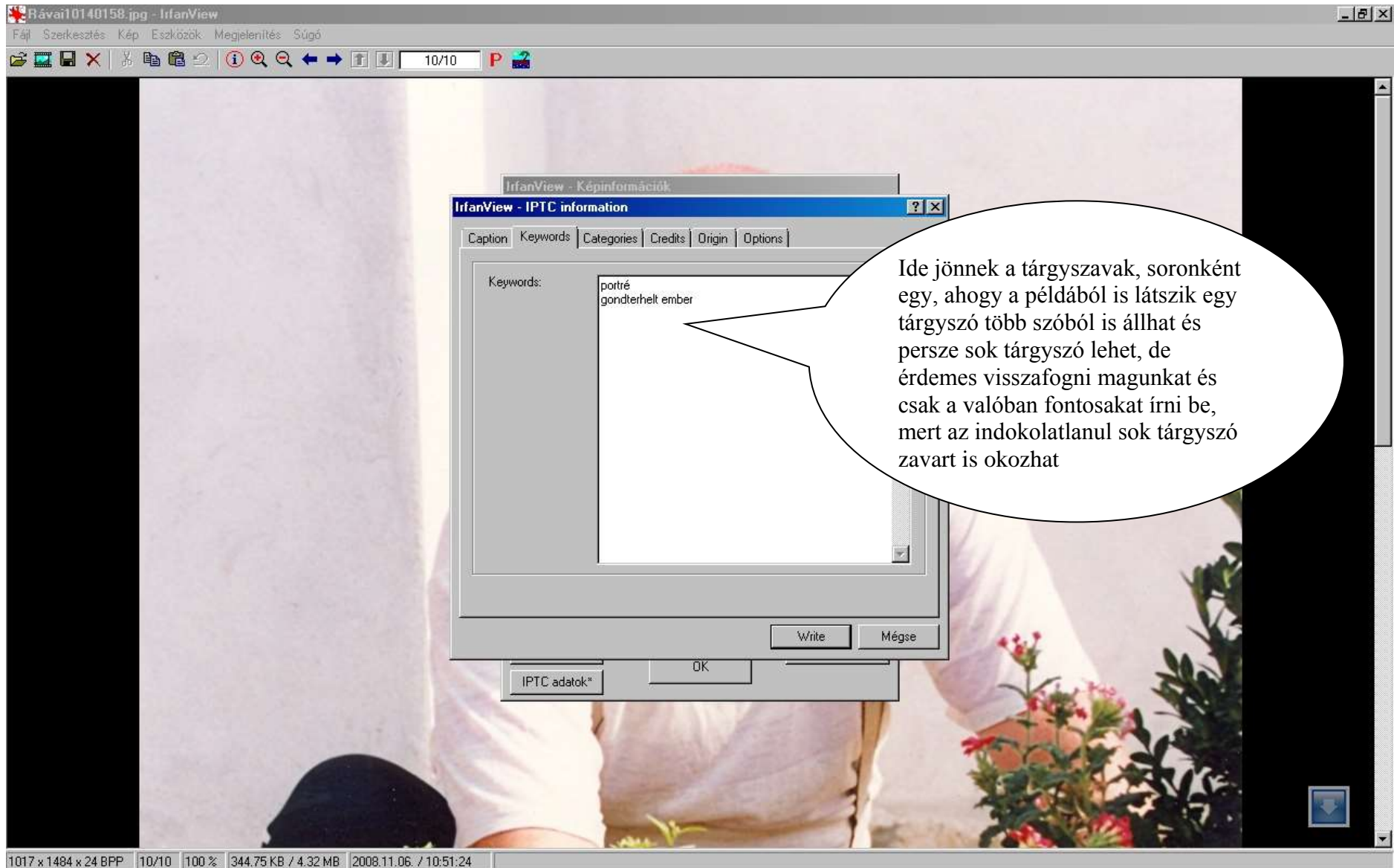
Write Mégse

OK

IPTC adatok*

1017 x 1484 x 24 BPP 10/10 100 % 344.75 KB / 4.32 MB 2008.11.06. / 10:51:24

Ide jönnek a tárgyszavak, soronként egy, ahogy a példából is látszik egy tárgyszó több szóból is állhat és persze sok tárgyszó lehet, de érdemes visszafogni magunkat és csak a valóban fontosakat írni be, mert az indokolatlanul sok tárgyszó zavart is okozhat



Rávai10140158.jpg - IrfanView

Fájl Szerkesztés Kép Eszközök Megjelenítés Súgó

10/10 P

A kategóriák és jóváírás füleket nem használjuk a CD-n találsz mintaképeket az IPTC core tömörített mappában

A kép témájának megnevezése

A felvétel készítésének dátuma

Megye

Ország

IrfanView - Képinformációk

IrfanView - IPTC information

Caption Keywords Categories Credits Origin Options

Object name: Heidinger János szív-transzplantált

Date created: 2000 08 20 (YYYY MM DD) Today

City: Bonyhád

Sublocation: Heidinger János portája

Province-State:

Country: Magyarország

Original transmission reference: 57

Write Mégse

OK

IPTC adatok*

A felvétel helyének megnevezése

A kép egyedi azonosítója a szerzőnél

1017 x 1484 x 24 BPP 10/10 100 % 344.75 KB / 4.32 MB 2008.11.06. / 10:51:24

Rávai10140158.jpg - IrfanView
Fájl Szerkesztés Kép Eszközök Megjelenítés Súgó

10/10 P

IrfanView - Képinformációk

IrfanView - IPTC information

Options

- Keep original file date/time

Text options for batch mode:

- Replace only empty old text fields with new text (default: replace all fields)
- Leave old text field unchanged, if the new text field is empty

Write Mégse

OK

IPTC adatok*

1017 x 1484 x 24 BPP 10/10 100 % 344.75 KB / 4.32 MB 2008.11.06. / 10:51:24

Vedd az eredeti dátumot

Maradjon a régi mezőérték, ha az új érték üres

Beírja az értékeket a fájlba és kilép az IPTC adatokból

Csak az üres mezőket cserélje az új szövegekre (alapértelmezés szerint minden mezőt felülír)

A helyi nyilvánosságról

A program elnevezéséből is sejthető, hogy akkor lesz sikeres ha hozzájárul a települések történetírásához és akkor lesz hosszú életű - mondhatnám egy kicsit talán már elcsépelet fogalommal: fenntartható - ha sokan érzik magukénak, ha sokan járulnak hozzá különféle feladatok elvégzésével, ötletekkel, régi és mostanában készült felvételek közreadásával.

Ezért buzdítunk és lehetőségeink szerint segítünk majd mindenkit, hogy hozzanak létre helyi, települési, kistérségi Vizuális Közösségi Naplókat.

Ugyanezen okból fontosnak tartjuk, hogy a napló tartalma megjelenjen a helyi nyilvánosság fórumain, hogy a lehető legtöbben érzékeljék létezését lehetőséget teremtve ezzel a bekapcsolódásra, a közreműködésre.

A következő két dolgozat a helyi nyilvánosságról szól az első rövid áttekintést ad, a második pedig egy konkrét település nyilvánosságának változását követi nyomon.

Péterfi Ferenc: A helyi nyilvánosságot szervező módszerek

A helyi nyilvánosságot szervező módszerek között – az előbbiektől el nem választható módon – elől állnak a helyi újság **Hiba! A könyvjelző nem létezik.** ok, a kábeltévé és a közösségi rádiózás módszerei, amelyeket hosszabb-rövidebb szaktanfolyamokon sajátítanak el a helyi polgárok. Az alábbiakban nem az egyes médiumok használatára vonatkozó specifikus módszereket, hanem a helyi nyilvánosság különböző színtereire, valamennyi médiára egyaránt érvényes tennivalókat ismertetjük, melyek a helyi közösségek működésén túl erősíteni képesek a helyi nyilvánosságot.

Nyilvánosságerősítő lépések

Helyi hírek, információk, események tudatos kezelése: hírek keletkezésének segítése.

Gondolunk itt a közigazgatás, közélet, a közintézmények híreire; helyi politikai és egyházi hírekre; a civil, a gazdálkodó szervezetek, a szolgáltatások híreire; a kulturális- és szabadidős hírekre, stb.

Konkrétan jelentheti ez pl. a döntési szándékok, tervek, beszámolók közzétételét; felhívásokat, pályázati kiírásokat, eredmények nyilvánossá tételét, helyben megfogalmazódó akaratok, érdekérvényesítés, helyi cselekvés **Hiba! A könyvjelző nem létezik.** hozzáférhetővé tételét; anyakönyvi változások, kinevezések, nyugdíjazások, új megbízások ismertetését; különféle sport-, kulturális- és társasági eseményekről történő élménybeszámolót fényképpel, pályázaton, tanulmányi versenyen helyi személyek vagy csoportok sikeres szereplését, stb.

Ennek a folyamatnak a segítése a helyi kormányzati, nem-kormányzati és üzleti szervezetek összefogását igényli.

Helyi vonatkozású külső hírek gyűjtése; külső kapcsolatok ápolása

Fokozatosan bővülő körökben a közigazgatási terület, a kistérség, a tájegység, a megye, az országrész vagy régió, az ország életének, működésének a helybeliség szempontjából fontos és érdekes megfigyelése, vonatkoztatása. Ezek a hírek nem a világ történéseinek lefordítását jelentik a helybeliek nyelvére, hanem inkább annak a felismerésnek a jegyében szerveződnek, hogy a kellő információk befolyásolhatják, akár meg is változtathatják a helybeliek helyzetét, életét – pályázatok önkormányzatok, civil szervezetek számára; a környezet fejlesztései, törekvései; továbbtanulás, elhelyezkedés-átképzés, a szociális szolgáltatások, járandóságok rendszere, jogi tanácsok – pl. munkajog –; az újonnan alakuló alapellátó, szolgáltató, segítő szervezetek és működésük; külföldi érdekeltségek alakulása az érintett térségben, a gazdasági fejlesztés új lehetőségei, hitelek, stb.

A „külső kapcsolatok ápolása” kitételrel arra utalunk, hogy keressék a helyi partnerek a külső partnereket, támogatókat, kapcsolatokat és a helybeli polgárokat ne csak folyamatosan tájékoztassák, de lehetőség szerint kapcsolják is be egy tágabb vérkeringésbe. Keressen a település minél több külső segítőt, informátort, de akár ügynököket, megbízottakat is tartson (a településről elszármazottat vagy bárkit, aki városban él és jó kapcsolatkézsége, ügyintézői vagy anyagbeszerzői gyakorlata van).

A helyi információs csatornák, nyilvános fórumok tudatos kiépítése, működésük felerősítése

Az egyéni tájékozási lehetőségek fejlesztése

Ezt segíthetik a képviselői szervek, állami intézmények felelőseinek rendszeres – s a lakosság által tudott és elérhető felfogadása; a különféle tanácsadások rendszere (egészségügyi, jogi, vállalkozási, utazási, gyermeknevelési, továbbtanulási, gazdálkodási stb.); a településeken belül gyűjtő – tájékoztatóhelyek kialakítása és a lakosság számára hozzáférhetővé tétele (polgármesteri hivatal, falugondnokok, gazdajegyzők, lelkészek, könyvtár, művelődési ház **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**, helytörténeti gyűjtemény, egyesületi székházak).

Ezt a funkciót nagyban erősítik azok a regionális és országos információs hálózatok, amelyek – egy-egy szakterület (pl. szociális-munkaügyi kérdések, közigazgatási, környezetvédelmi, stb.) speciálisabb, tehát a település határait meghaladó – információinak gyűjtésére és közzétételére hivatottak, s ezek hozzáférhetővé válása az egyes településeken is kívánatos.

Ugyanezt a funkciót szolgálhatja hirdetőtáblák készíttetése, kihelyezése közérdekű és magánhirdetéseknél, plakátoknak; vitrinek készíttetése (egy-egy érdekes helyi esemény fotóinak, tervrajzoknak stb.). Fontos, hogy ezek a legforgalmasabb közterületeken legyenek elhelyezve, a központban (művelődési ház **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**, orvosi rendelő, buszpályaudvar, mozi, könyvtár, ABC, templomok, vasútállomás, piactér, tsz, ÁFÉSZ, felvásárló helyek), de a külső településrészekeken is. Itt említjük meg, hogy sok településen szükség lenne az utcai feliratok, táblák rendezésére, amelyek a község külső képét alapvetően meghatározhatják; az üzletek, hivatalok bejáratánál egyértelműbb kiírások elhelyezésére (nyitvatartás, felfogadás, kulcs helye, stb.), a rendszeresen hirdető intézményeknél (mozi, művelődési ház) blanco-plakát előnyomtatására, továbbá néhány a települést ábrázoló nagyméretű térkép külső elhelyezésére.

A helyi tájékoztatási feltételek javítása technikai eszközök közvetítésével

Kalendárium, falukönyv, rendszeresen megjelenő helyi újság **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**, idegenforgalmi kiadványok, helyi képeslap, helytörténeti kiadvány – néhány azoknak a példának a sorából, amelyek a helyi nyilvánosság és tájékoztatás alakulását jól szolgálhatják.

Jó hatásfokú lehet a video felhasználása ezekre a célokra, számítógéppel összekapcsolva képűség készítésére, vagy ha erre mód van, kamerával élő felvételekkel helyi híradó készítésére. Ezek előbb egy-egy forgalmas nyilvános intézményben (presszó, ABC kirakata, mozi), később kábelrendszer kialakulásával közösségi TV műsor keretében is bemutatathatók.

Mostanában elterjedőben van a kábeles továbbítás mellett a helyi TV- és rádióműsorok sugárzás útján lehetséges közvetítése is.

Mértéktartással – de a helyi nyilvánosság egyik technikájaként nem mellőzve – ajánljuk a különféle helyi hangosító rendszerek ilyen célú használatát is.

Csoportos jellegű fórumok

A közösségfejlesztés az a módszer, amellyel a helyi nyilvánosság a leghatékonyabban befolyásolható, mert a helyi közösségek és kölcsönhatásuk, partnerkapcsolataik, együttműködésük, stb., vagyis jelenlétük ereje az, amely meghatározza a polgárok és intézményeik közötti oda-vissza kommunikációt.

Hargitai Lajossal, a Bogárd és Vidéke című lap tulajdonosával és főszerkesztőjével beszélgetett Péterfi Ferenc a Civil Rádióban

– A nyilvánosság szerepe a helyi közösség aktivizálásában –

Péterfi: Sok mindent elindítottatok, mozgásba hoztatok a környéken az elmúlt 15 évben...

Hargitai: Igen, igyekszem sorolni példákat. Létrejött a Köztér Egyesület, amelyben Abától Simontornyáig vesznek részt olyan helyi emberek, akik felelőségüknek érzik e közös térség „megemelését”. Ezt segítve pályázatot hirdettünk Községek határok nélkül címmel. A

településeken különböző programokat rendezünk. *Bég* és *Káloz* között egy összekötő út épült, ennek alkalmából egy vetélkedősorozatot szerveztünk a helyieknek, ami kiderítette, hogy a bégiek közül ki tud többet a káloziakról és fordítva.

Enyingen, a Szőlőhegyen a helyi lakosok kiadtak egy kis kiadványt az ottani hegyközség elnökének verseivel, 80. születésnapja alkalmából. E kötetnek elsősorban közösségi jelentősége, lelki töltése van, s nem a versek irodalmi értéke számít.

Egy másik kiemelendő eset *Simontornyan* történt. A történelemtanár és helyi történelemkutató, Tóthné Ungi Ili könyvet írt *A krónikaíró Dr. Kiss István élete és munkássága* címmel. A könyv egy hajdani simontornyai orvosról szól, aki annak idején a helytörténeti krónikát írta.

Elkészült a *mezőszilasi* helytörténeti kiadvány is. Együtt jártuk végig a régi épületeket, présházákat a helyiekkel, összegyűjtöttük az épületek történeteit és jellegzetes díszítőelemeiket. Elindult náluk egy múltkutató, s ez összehozta őket. Érdekes dolog, hogy három falunak közös kézilabdacsapata van. Én abban tudok segíteni nekik, hogy a kapcsolat létrejöjjön, s innentől megy minden a maga útján.

Enyingen, a Tinódi Lantos Sebestyén Református Alapiskolát egy lelkész hozta létre. Ahhoz, hogy el tudjon indulni az iskola, rendezvényeket tudjanak szervezni és kiadványokat kiadni, szükségük volt a nyomdákra és azokra a szellemi kapcsolatokra, amikkel mi rendelkezünk. Szükség volt arra, hogy segítsünk elkészíteni az iskola propagandáját, utána már ők csináltak mindent. Mi a tudásunkat adtuk hozzá: én népművelőként, Balázs fiam közösségfejlesztőként.

Egyik legnagyobb büszkeségünk a *Sárvíz kistérségben* van. A falunapokon a kistérségi néptáncsoportok találkoznak. Alulról szerveződő, baráti közösségekből épült ez a találkozó, s ehhez az kellett, hogy az abaiak és a káloziak tudjanak egymásról. S ha van újság, vagy a kábeltévében megjelenik egy róluk szóló videofilm, az ismeretség is létrejön. Olyan regionális rendszeren dolgozunk, hogy minden településnek legyen saját helyi kábeltévéje és szakembere.

Erre alapozva jött létre a *Mezőföld-hírháló*, melyben a térség településeinek hírei jelennek meg. Olyan ez, mint egy nagy család. A fórumban részt vesznek távol élők is. Ez nem hoz pénzt, ez a szenvedélyünk! Zavaró, amikor azt hiszik az emberek, hogy nekünk bármi kell felülről. Semmi ilyesmire nincs szükség, az egyesületek ingyen segítenek!

A Köztér Egyesület készíti az *internetes oldalt*, velük jött létre a teleház, ami a művelődési házban kapott helyet. Folyamatos szélessávú internet-hozzáférési lehetőség van, 20–30 ember tudja esténként használni. Ez egy másik felfogása, szemlélete annak, hogy hogyan lehet a helyi közösséget építeni. Annak idején Széchenyi azt mondta: ahhoz, hogy egy nemzet működjön, be kell csatornázni gazdaságilag, folyók szabályozásával, vasúthálózat, hidak építésével. A mostani térségeket elsősorban szellemileg kell becsatornázni. Fontos, hogy meglegyen a kapcsolatrendszer, és az ehhez szükséges kommunikációs központ. A digitális világ sok lehetőséget ad erre: a képen, hangon keresztül a gondolat, a szellem szabadon tud áramolni, és fontos, hogy ne rendelődjön alá semmilyen hatalomnak. Csak az élethez legyen köze, s ne a hatalomhoz!

Sárosdon most polgármesterváltás volt ciklus közben. Azon borult ki a liszt, hogy nyugdíjas korú lett a polgármester, de megmaradt a székében. Az ellenzék ezt megtudta, és sürgősen változtatni akart a helyzeten. A *Bogárd és Vidékében* folyamatosan közöltük megnyilvánulásait, vitáikat. Aztán az ellenzék is felnőtt ahhoz, hogy saját lapot készítsen. A polgármester is, és az ellenzéke is írta a maga újságját. Megnyerték a választást, s az ellenzék a mai napig írja a lapot, amely viszont mára már ellenzékbe került az általa korábban támogatott és megválasztott polgármesterrel. *Mezőszilas*on a polgármesterrel szemben alakult ki egy értelmiségi lapkészítő csoport. Régen a polgármester írta a lapot, dögunalom volt az egész. Ezt megelégtették, s az új kis csapat most remekül dolgozik és működik a lap.

Abán is kéthetente jelenik meg az újság. Itt a polgármesterrel vagyok jó viszonyban és tudok néhány jó szót szólni a helyi újságkészítők érdekében, ha szükség van rá. Bátorítjuk őket, hogy csinálják tovább.

Érdekes belelátni e rendszer működésének dinamikájába. Látjuk a butaságokat, a kisszerűségeket és azt is, ha valakinek kisebbségi érzése van. Mindezen át lehet lépni és ezt az egészet szeretettel lehet kezelni, ami nagyon élvezetes dolog.

Péterfi: A saját lapokról mesélj kicsit bővebben, amely a nyilvánosság-szervező munkát elindította a régióban!

Hargitai: A Bogárd és Vidékének kialakulása sem ment egyik napról a másikra. Úgy kezdődött, hogy az utolsó havi fizetésemből rendeltem meg a lapot a nyomdában. Kerékpárral vagy busszal mentem az újságért. Aztán rájöttem, hogy legjobb lenne, ha magunk nyomtatnánk! Vettem egy ofszet-nyomógépet, ami a terasz alatt állt, 15 mázsa volt, daruval emelték be. Koszos és bűdös volt, azt sem tudtam, mit kell rajta megnyomni. Elhatároztam, hogy megszabadulok tőle és eladtam féláron. Közben beindult a digitális világ. Vettem egy gépet, s mire kifizettem a második részletet, addigra bejött az ára.

Az első komolyabb megrendeléselem egy parlamenti munka volt. Az SZDSZ-frakció a telefonkommunikációs javaslatát akarta nagyon gyorsan elkészíttetni, de már senki nem vállalta. Pénteken szóltak és hétfő reggelre készen kellett lennünk. Még tűzőgépem se volt. Egy régi kínai tűzőgépet szereztünk, de az volt a probléma, hogy csak puha kapocs volt hozzá, ami elgörbült. Édesanyámmal éjszaka egyenként árral nyomogattuk ki a kapsoktat. Határidőre, hajnali hatra értünk oda.

Második beszerzésünk egy éltűző gép volt, hogy ne kelljen árral foglalkozni. Svéd mintára alakítottunk ki nyomdát, a lakásunk nappalijából lett a nyomda. A feleségem, miközben a legkisebb gyereket szoptatta, vette fel a hirdetéseket.

Péterfi: Hogyan fejlődött a lap?

Hargitai: Hatalmas volt az érdeklődés iránta, olyan nagy, hogy volt család, ahol megvette a mama, megvette a papa és külön a gyerek is. Aztán ahol csak egyet vettek, ott úgy olvasták, hogy szétszedték lapokra és cserélgették egymás közt. Ez előtt nem volt újság, nem is lehetett volna, mert tilos volt.

Ez volt az első magyar magánalapítású lap, 1990-ben alakult. 1988-ban hozták meg a kiadást lehetővé tevő törvényt, de akkor még senki nem kapott rá, mert nem volt benne üzlet. Kérdezgettem mindenkit, aki ilyesmivel foglalkozott. Beszéltem Aczél Endrével és Nógrádi Gáborral, ők azt mondták, hogy nehogynem ingyen adjuk a lapot, meg kell kérni a rendes árat! Így tettem, s először 20, aztán 25 forint volt az ára, s az első számtól kezdve 3000 darabot nyomattunk. Később, amikor kiterjesztettük az enyingi térségre is, felmentünk 4500 példányra. Aztán következett a nagy magyar válság, amikor a nagy benzinár-robbanás volt.

Szegény a térség, hatalmas elbocsátások voltak, nem volt reklámbevétel, nem volt érdemes ilyen messzire szállítani, így kivonultunk az enyingi térségből.

Visszacskökkent a példányszám, de azóta persze lassan visszazivárgunk ebbe a térségbe, s ennek az a módja, hogy amellet, hogy az újságunkat eladjuk, az ottani helyi újságokat is segítjük. Folyamatosan kapcsolatban vagyunk velük.

Péterfi: hogyan válik a lap népszerűvé, olvasottá a helyi emberek körében?

Hargitai: Nógrádi Gábor azt tanácsolta, hogy minden számban legyen egy olyan cikk, ami elviszi a lapot. Én azt mondom, hogy egy, de inkább kettő, sőt, három kell hozzá! Az emberek érdeklődése nem homogén. Még ma is, minden héten, amikor készen van az aktuális szám és hazavisszük, félkómásan még leülök és elolvasom: Na, mit ír a bogárdi újság? – pedig mi írtuk. De hát egészen más az, amikor írjuk és amikor már egyben van!

Egy újságnak szellemisége van, és nem lehet akárhogy hozzáállni. Alázat kell hozzá és hatalmas szeretet azok iránt, akikhez írja az ember. Ha ez nincs meg, az úgyis kiderül, s rögtön esik a példányszám. Ebből rájövök, hogy valamit rosszul csináltam. Az ember mindig magában keresse a hibát. Hétről hétre élvezettel csináljuk, nem lehet megenni, s Balázs a megmondhatója, hogy milyen fontos a tartalomhoz megtalálni a megfelelő formát.

Péterfi: te mit vallasz, lehet-e helyi konfliktusokat belevinni az újságba?

Hargitai: Fontos, hogy nem lehetünk tekintettel arra, hogy egy hír esetleg kellemetlen valakinek. Érző szívvel írja az ember, de az, hogy mi történt, azt le kell írni! Emiatt van, hogy megharagszanak ránk egy időre. Volt egy iskolaigazgató, aki egyben képviselő is volt. Leírtuk a hülyeségeit, amiket

képviselőként elkövetett, s ezért nagyon haragudott. Később, amikor a képviselőség mámorától megszabadult, felhívott és azt mondta, hogy nagyra becsüllek, hogy akkor azokat meg merted írni! Volt egy esetünk a rendőrkapitánnyal is, aki nagyon komolyan vette a hierarchiát, s mi mindent leírtunk. Állománygyűlés előtt minden rendőr a mi újságunkat olvasta, s vitték ám a főkapitánynak, hogy lássa, mi jelent meg róla! Én éppen ott ültem interjúra várva. Azt sziszegte, hogy beperel az ellene szóló cikk miatt! De hát ez minket nem érdekel. Ha neki kellemetlen is, ami hír, azt mi megírjuk. Mert különben az emberek megmondják az utcán, hogy „puha vagy, Lajos!”

A legérdekesebb a sárbogárdi maffiavezérrel való konfliktusom volt, aki színesfém kereskedő, s a közlekedési táblák beolvasztásáért is felelős. Egyszer lekapcsolta a rendőr, mert 120-szal ment keresztül a városon. Visszabeszélt a rendőrnek, és ráköpött a cipőjére. Ezt is megírtuk az újságban. A maffia városa Sárbogárd című hír jelent meg. Aztán a házunk elé jött egy csapat emberével és azt ordibálta a társaival, hogy „gyere ki, agyonverünk!” Édesanyám, a maga 70 évével, seprűvel a kezében kiment hozzájuk. A rendőrök sem mertek volna semmit se tenni. Édesanyám észrevette, hogy az egyik autón nincs rendszám, s odaszólt a rendőrnek: „Biztos úr, ezen az autón nincs rendszám, miért nem jelenti fel?” Megmondtam a „maffiavezérnek”, hogy amit csináltál, az hülyeség volt, s igazat adott nekem. Itt látszik a lényeg: ha emberszámba veszem, akkor elfogadja az igazságot és egyértelmű lesz, hogy nem a kicikizés miatt csinálom.

Sajtóperünk is volt. Az iskolaorvos haragban, vetélkedő helyzetben volt a másik gyerekorvossal. Az történt, hogy egy iskolába menő gyereket megharapott egy kutya. A tanárnő átküldte a gyereket az iskolaorvoshoz, aki meg sem vizsgálta, hanem elzavarta, mert nem az ő körzetébe való volt a gyerek. Elsősegélyt kellett volna nyújtania, el kellett volna látnia, de nem tette meg. Végül a gyereket elvitték az ügyeletes körzeti orvoshoz, aki ellátta őt. A szülő pedig eljött hozzánk, leírta a panaszát, s azt megjelentettük. Előtte felhívtam a főorvost, aki azt mondta, hogy a szülő panasza jogos. A doktornő feljelentett engem rágalmozásért. Azért különös ez a rágalmozási per, mert nekem kellett bizonyítani, amit a doktornő elkövetett. A kutya gazdája mellénk állt, megtette a vallomását. A tanárnő is elmondta az igazat. Aztán az újságban megjelentettük, hogy a doktornő nem látta el a kötelességét.

A politikai vitákat kerüljük. A választások idején csináltunk egy szabályzatot, amivel politikai vitákat kitiltottuk. Nem tudtuk másképp megőrizni a rendet. A politikusok hatalomra akarnak jutni, s ezért mindent megtesznek. Ennek mi nem adunk teret az újságban. Így aztán az önkormányzati újságban jelentetik meg a politikai cikkeiket. A választások idején hirdetéseket, interjúkat jelentetünk meg. Mindegyik jelölttel készítettünk interjút, megadjuk a bemutatkozási lehetőséget, de többet nem, s ezt már tiszteletben tartják.

Péterfi Ferenc: Miközben a lapkiadás zajlik, költöztetek, s egy nagyon szép helyre, ahol egy agóra működik az új szerkesztőségi térben, sokak találkozási helyéül. Híreket tudnak itt meg, találkozókat beszélnek meg az emberek. A közösség működéséhez szükség van ilyen közösségi terekre, legyen az újság vagy fizikai terület. Szükség van egy olyan térre, ahová szabadon be lehet menni, s ahol a kommunikáció természetesen megteremtődik. Miközben egy szerkesztőség működik, ugyanabban az épületben, ugyanabban a térben a más célú találkozások is megtalálják a fórumukat. A közösségi részvétel, az emberek bevonása hogyan teljesül nálatok? Hogyan éritek el, hogy jöjjenek, írjanak, kapcsolódjanak be?

Hargitai: Sokféle ember ír. Nem megrendelésre készülnek a cikkek, hanem mindenkinek a lelkéből szólnak. Ebben a közösségi térben elmondhatják, hogy miről mit gondolnak. Nem fizetünk a cikkekért. Stilisztikailag javítunk ugyan, de mindent megbeszélünk a cikkek íróival, hogy a sajátjuknak érezzék.

Sokszor arra jó az újság, hogy kérdezni is lehet! Erre alakítottuk ki a Nyílt tér rovatot. Itt lehet kérdezni, mi pedig megkeressük az illetékest. Az emberek félnek kérdezni is. Azért is bejönnek, hogy le van tépve a buszmenetrend. Mi beszélünk a Volánnak, s akkor már komolyabban veszik az ügyet, ha a „sajtó szól”.

Ilyen módon is közösségi térként funkcionál az újságunk.

(szerk.: Hajnal Ágnes)